

Міністерство освіти та науки України
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет технології виробництва і
переробки продукції тваринництва

Кафедра технології виробництва
продуктів тваринництва

ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА МОЛОКА І ЯЛОВИЧИНИ

Методичні рекомендації з організації самостійної роботи
студентів денної та заочної форм навчання із напрямку підготовки
6.090 102 “Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва”

Вознюк О.І., Скоромна О.І. Технологія виробництва молока і яловичини. Методичні рекомендації з організації самостійної роботи студентів денної та заочної форм навчання із напрямку підготовки 6.090 102 “Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва”. – Вінниця: ВВ ВНАУ. - 2017. – 98 с.

Рецензент: **Казьмірук Л.В.**, кандидат с.-г. наук, доцент (ВНАУ)

Методичні рекомендації розроблено відповідно до навчального плану та робочої програми з навчальної дисципліни “Технологія виробництва молока і яловичини”. Рекомендовано для студентів денної та заочної форми навчання із напрямку підготовки 6.090 102 “Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва”

Рекомендовано навчально-методичною комісією ВНАУ
(протокол №   від «   »   ня 2017 р.)

ЗМІСТ

Передмова	4
1. Мета і завдання дисципліни	5
Структурна схема дисципліни	7
2. Тематичний план аудиторної роботи	8
3. Перелік тем та питань для самостійної роботи	11
4. Контрольні питання для самоперевірки	12
4.1. Питання до заліку	12
4.2. Питання до іспиту	14
Тестові завдання з дисципліни	17
5. Форми контролю знань	92
Рекомендована література для самостійної роботи студентів	94

Передмова

Технологія (від грецького *techne* – мистецтво, уміння, майстерність і *logos* – слово, вчення) – сукупність прийомів і способів одержання, обробки або переробки сировини. Технологія виробництва молока та яловичини на фермі визначається кількістю і якістю тварин, параметрами всіх операцій, а також послідовністю і тривалістю їх виконання обслуговуючим персоналом.

Для побудови нормально розвинутого цивілізованого суспільства необхідно виробляти достатню кількість продуктів харчування для повного забезпечення потреб населення в них. Особливу цінність мають продукти тваринництва, в т.ч. скотарства: молоко і м'ясо.

Тваринництво є складовою агропромислового комплексу України, підприємства якого виробляють високо цінні продукти харчування та різну сировину для легкої промисловості. Досвід показує, що бажаних результатів у тваринництві можна досягти різними шляхами з різними витратами. Тому, без певних знань і умінь не можна забезпечити високоефективне виробництво тієї чи іншої продукції тваринництва та гарантувати її кількість, якість і мінімальну собівартість. Навчальна дисципліна „ Технологія виробництва молока і яловичини” поєднує у собі знання фундаментальних та загально професійних дисциплін, що вивчаються на факультеті технології виробництва і переробки продукції тваринництва. Сучасна технологія виробництва молока і яловичини ґрунтується переважно на біологічних, інженерних та економічних знаннях. Якщо ці науки зумовлюють і визначають, що треба робити для одержання молока, то технологія, яка акумулює необхідні положення цих наук, а також надбаний практичний досвід, дає відповідь на запитання, як потрібно діяти, щоб одержати молоко і яловичину в процесі виробництва з найбільшою ефективністю. У сучасних умовах реформування аграрного сектора економіки особливо гостро зростають вимоги до теоретичної і практичної підготовки спеціалістів, їх вміння творчо використовувати одержані знання, знаходити оптимальні рішення найскладніших завдань у нестандартних ситуаціях.

1. Мета і завдання дисципліни

Метою та завданням дисципліни є підготовка фахівця, який володітиме сучасними технологіями виробництва продукції скотарства, дати глибокі знання по біології, породному складу, особливостях годівлі, утримання і племінної роботи, основних технологічних параметрах виробництва молока і яловичини.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен

ЗНАТИ:

- біологічні та господарські особливості худоби
- екстер'єр, конституцію та інтер'єр
- молочну та м'ясну продуктивність
- породи молочного та молочно-м'ясного напрямків продуктивності
- вирощування молодняку
- організацію відтворення худоби
- технологію виробництва молока в різних типах господарств
- значення м'ясного скотарства та біологічні особливості великої рогатої худоби
- організацію племінної роботи
- організацій селекційно-племінної роботи
- технологію виробництва яловичини в молочно-м'ясному і м'ясному скотарстві
- моделювання технологічних процесів у молочному та м'ясному скотарстві

ВМІТИ:

- оцінювати екстер'єр та конституцію худоби
- вести господарський і племінний облік
- вести і організовувати селекційно племінну роботу
- проводити бонітування худоби
- організовувати ефективне відтворення стада
- розробити технологію вирощування ремонтний молодняк
- складати і аналізувати раціони годівлі худоби
- організувати виробництво якісної і рентабельної продукції
- розробити технологію виробництва молока та яловичини для різних типів господарств
- визначати біологічні та економічні показники галузі м'ясного скотарства, організацію кормової бази, операційну технологію вирощування і відгодівлі молодняку, годівлі і утримання м'ясних корів, нагулу худоби
- моделювати технологічні процеси в м'ясному скотарстві

Вивчення дисципліни дозволить:

- Систематизувати отримані знання і навички студентів завдяки поділу курсу на окремі логічно завершені частини (атестації);
- Підвищити ступінь зацікавленості студентів в отриманні знань, сприятиме якісному та своєчасному виконанню курсових та самостійних робіт;
- Підвищити об'єктивність оцінки викладачем знань студентів на основі отриманих ними балів в період вивчення курсу;
- Заохотити студентів до самостійної роботи з дисципліни з метою отримання додаткових балів за виконання завдань підвищеної складності при відпрацюванні пропущених занять.

2. Структура дисципліни “Технологія виробництва молока і яловичини”

Згідно навчального плану на вивчення дисципліни виділено: всього – 270 години, в т.ч. аудиторних – 104 години, самостійна робота студентів – 166 годин.

Академічних кредитів (1 кредит дорівнює 36 годин): всього – 7,5; в т.ч. на аудиторну роботу – 2,9 кредитів; на самостійну роботу студентів – 3,6 кредитів.

В заліковий кредит дисципліни входять 4 атестації, в яких аудиторна і самостійна робота студентів без керівництва викладача. Вивчення дисципліни закінчується виконанням курсового проекту і іспитом. Структурна схема дисципліни наведена на рисунку 1.

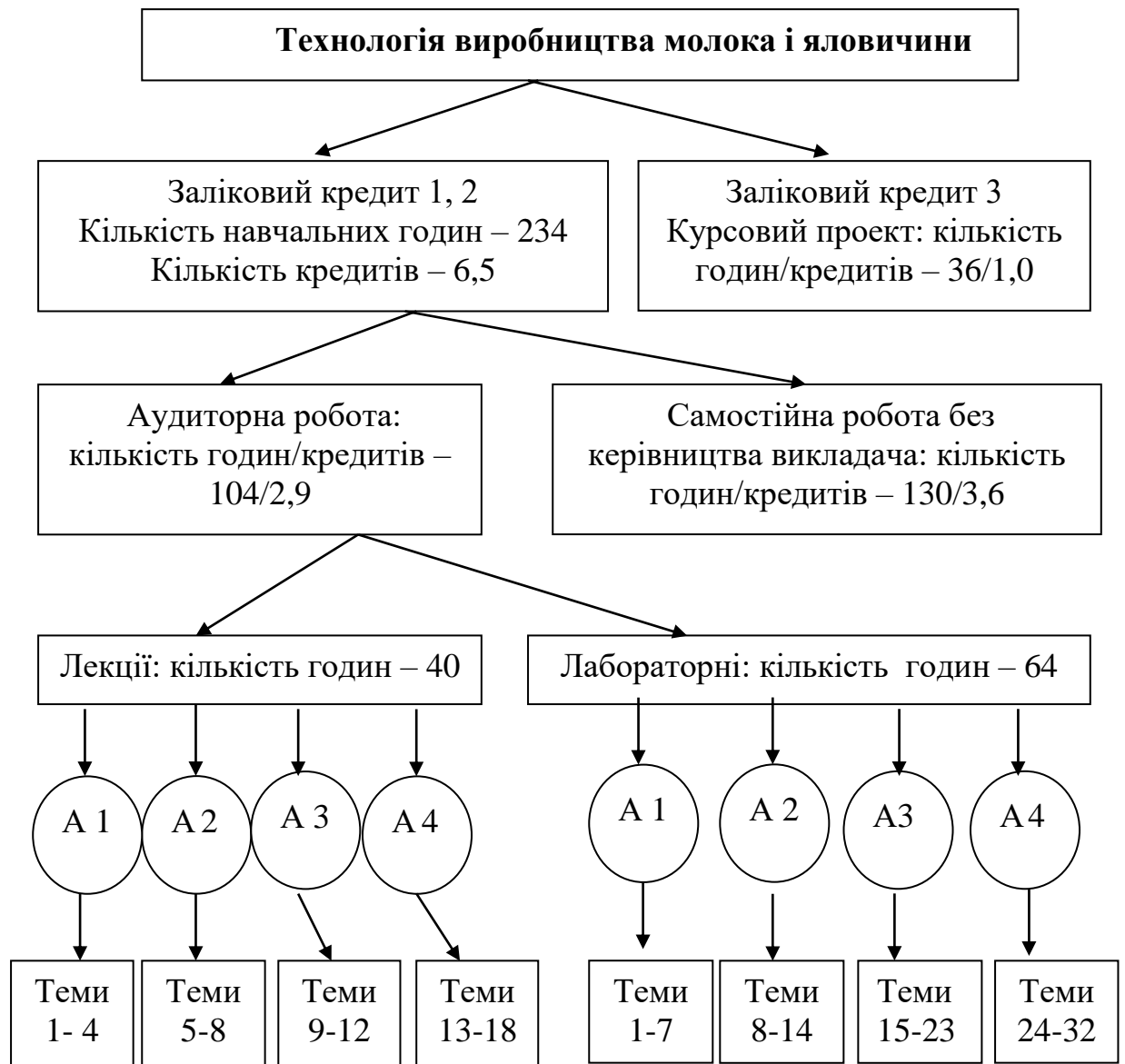

Рис.1. Структурна схема дисципліни

2. Тематичний план аудиторної роботи

Атестація 1.

БІОЛОГІЯ ПРОДУКТИВНОСТІ МОЛОЧНОЇ ХУДОБИ

- Тема 1. Історія, стан та перспективи розвитку молочного скотарства в Україні
- Тема 2. Біологічні і господарські особливості молочної худоби
- Тема 3. Етологія і конституція великої рогатої худоби
- Тема 4. Фактори, що впливають на молочну продуктивність

Атестація 2.

ТЕХНОЛОГІЯ ВІДТВОРЕННЯ СТАДА, МОЛОЧНА ТА М'ЯСНА ПРОДУКТИВНІСТЬ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ

- Тема 5. Зоотехнічні основи відтворення худоби
- Тема 6. Роздій корів, один із заходів підвищення продуктивності і племінних якостей худоби
- Тема 7. М'ясна продуктивність великої рогатої худоби
- Тема 8. Породи молочної та м'ясо-молочної худоби

Атестація 3.

УТРИМАННЯ ТА ГОДІВЛЯ КОРІВ, ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОЩУВАННЯ РЕМОНТНИХ ТЕЛИЦЬ

- Тема 9. Типи господарств по виробництву молока
- Тема 10. Організація годівлі корів
- Тема 11. Особливості вирощування молодняку в молочний та після молочний період
- Тема 12. Технологія вирощування ремонтних телиць в спеціалізованих господарствах

Атестація 4.

ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА МОЛОКА ТА ЯЛОВИЧИНИ. СЕЛЕКЦІЙНО-ПЛЕМІННА РОБОТА У СКОТАРСТВІ

- Тема 13. Системи і способи утримання
- Тема 14. Особливості цехової технології виробництва молока
- Тема 15. Доїння корів та первинна обробка молока
- Тема 16. Стреси і їх вплив на продуктивність тварин
- Тема 17. Технологія виробництва молока в умовах радіоактивного забруднення
- Тема 18. Організаційно-зоотехнічні заходи в скотарстві

Таблиця 1

Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Вимірювання худоби і визначення її живої маси за промірами Окомірна оцінка екстер'єру худоби.	2
2.	Оцінка вимені. Морфологічні, функціональні властивості вим'я	2
3.	Мічення, присвоєння кличок і визначення віку великої рогатої худоби.	2
4.	Звіт про рух поголів'я великої рогатої худоби. Розрахунок кормо днів, валового і середньодобового приросту	2
5.	Методи оцінки та обліку молочної продуктивності корів	2
6.	Вивчення впливу різних факторів на молочну продуктивність	2
7.	Розрахунок втрат від недоотримання приплоду . Планування осіменіння і отелення по групі і стаду корів	2
8.	Індивідуальне планування молочної продуктивності	2
9.	Групове планування молочної продуктивності корів	2
10.	Планування обсягів виробництва молока по стаду корів	2
11.	Організація і порядок здачі-прийому молока	2
12.	Основи технології виробництва яловичини у молочному скотарстві	2
13.	Технологія виробництва яловичини у м'ясному скотарстві	2
14.	Організація пасовищ та визначення потреби в кормах для м'ясної худоби в господарстві	2
15.	Технологія вирощування ремонтних телиць і нетелів в спеціалізованих господарствах і фермах	2
16.	Складання циклограми руху поголів'я на комплексі з вирощуванням нетелів	2
17.	Складання технологічної схеми вирощування нетелів у спеціалізованих господарство	2
18.	Планування росту ремонтного молодняку і визначення потреби його в поживних речовинах	2
19.	Визначення типу підприємства з виробництва молока	2
20.	Розрахунок середньорічного поголів'я корів і ремонтного молодняку	2
21.	Розрахунок молочної продуктивності по фазах лактації і комплексу в цілому, складання циклограми потокового виробництва молока. Товарність молока	2
22.	Розрахунок потреби в кормах для корів	2
23.	Розрахунок потреби в кормах для молодняку	2
24.	Розрахунок страхфонду	2
25.	Розрахунок потреби в приміщеннях і кількості працівників по обслуговуванню тварин та засобах механізації	2
26.	Розрахунок потреби в посівних площах	2
27.	Розрахунок потреби ферми у воді. Вибір джерел водопостачання. Визначення потреби ферми у підстилці. Вихід гною та необхідна площа для його тривалого зберігання	2

28.	Методи обліку і оцінка росту, розвитку і м'ясної продуктивності худоби. Фактори, які обумовлюють формування м'ясної продуктивності	2
29.	Після забійна оцінка м'ясних якостей великої рогатої худоби. Зажиттєва оцінка м'ясної продуктивності великої рогатої худоби	2
30.	Планування росту молодняку великої рогатої худоби (на м'ясо)	2
31.	Організація і порядок здачі-прийому худоби на м'ясо	2
32.	Визначення реалізаційної вартості худоби	2
	Разом	64

Для вивчення дисципліни “Технологія виробництва молока і яловичини” рекомендуються наступні види самостійної роботи студента без керівництва викладача:

- опрацювання додаткових тем, які не розглядаються на лекціях шляхом роботи з підручником, навчальними посібниками, періодичною літературою, цифровою інформацією, робота в мережі Інтернет;
- написання оглядового реферату на одну з наукових тем ,
- підготовка до захисту ЛЗ;
- підготовка до опитування, тестування, колоквіуму (захист розділу);
- підготовка до заліку, іспиту, захисту курсового проекту.

Таблиця 2.

Перелік тем для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кіл-ть годин
1.	Типи конституції молочної худоби, вади та недоліки екстер'єру, їх негативний вплив на відтворну здатність, продуктивність, тривалість використання. Вивчення особливостей екстер'єру худоби	15
2.	Походження великої рогатої худоби та її класифікація. Родичі великої рогатої худоби, їх роль у покращенні існуючих і виведенню нових порід	15
3.	Ідентифікація і реєстрація великої рогатої худоби в Україні. Виробничий і племінний облік у скотарстві. Етологія великої рогатої худоби	14
4.	Шляхи підвищення і облік молочної продуктивності. Фізіологія молокоутворення та молоко виведення.	12
5.	Способи підвищення молочної продуктивності корів і досвід кращих господарств. Досвід кращих господарств з організації відтворення стада	10
6.	Затрати пов'язані з організацією відтворення стада, їх економічна ефективність. Планування осіменіння і отелення по групі і стаду корів	10
7.	Організація спаровувань на замовлення для отримання ремонтних бугайців. Вимоги до якості молока	10
8.	Досвід роботи кращих господарств по розведенню симентальської худоби, чорно-рябої та червоно-рябої	10
9.	Структура стада у господарствах різного напрямку продуктивності та її планування	4
10.	Планування селекційно-племінної роботи зі стадом	4
11.	Сучасні методи вирощування і формування бажаного типу молочної худоби. Методи вирощування ремонтних телиць	8
12.	Системи і способи утримання та годівлі молодняку різного віку	4
13.	Досвід кращих господарств України і світу з вирощування ремонтного молодняку	6
14.	Особливості вирощування ремонтного молодняку в умовах фермерських та особистих господарств	4
15.	Структура стада. Промислові інтенсивні технології в молочному скотарстві	10
16.	Технологія годівлі і утримання молодняку при вирощуванні і відгодівлі. Годівля корів	4

17.	Видалення гною та його зберігання. Технологічний процес вирощування, оцінки і використання бугайців у племінних заводах, репродукторах, підприємствах	4
18.	Породність тварин Розрахунок технологічного процесу виробництва яловичини.	2
19.	Стреси і м'ясна продуктивність худоби	2
20.	Оцінка бугаїв молочних та молочно-м'ясних порід за якістю потомства	2
21.	Методи відбору та підбору в скотарстві. Бонітування молодняку. Бонітування худоби (корів) молочних і молочно-м'ясних порід.	4
22.	Енергозберігаючі технології у молочному скотарстві	12
	Разом	166

Контрольні питання для самоперевірки

з навчальної дисципліни «Технологія виробництва молока і яловичини»

Питання до заліку

1. Недоліки вимені корів.
2. Зоотехнічні основи відтворення стада.
3. Господарські особливості великої рогатої худоби.
4. Яким чином проводиться роздій корів в господарствах.
5. Організація пасовищ та визначення потреби в кормах для м'ясної худоби в господарстві.
6. Технологія виробництва яловичини в молочному скотарстві.
7. Технологія виробництва яловичини у м'ясному скотарстві.
8. Типи конституції.
9. Принцип планування молочної продуктивності індивідуально по кожній корові.
10. Принципи складання плану осіменіння та отелень по групі корів.
11. Причини спаду сільськогосподарського виробництва в Україні.
12. Біологічні особливості великої рогатої худоби.
13. Визначення віку худоби по змінах на рогах і в пуповині.
14. Визначення віку худоби по рогах.
15. Виробництво яловичини в м'ясному скотарстві.
16. Виробничий облік у скотарстві.
17. Вирощування і відгодівля молодняку в молочному скотарстві.
18. Вирощування молодняку в молочному скотарстві для наступної відгодівлі.
19. Відгодівля молодняку в молочному скотарстві.
20. Вік першого парування, як фактор впливу на молочну продуктивність великої рогатої худоби.
21. Вказати особливості екстер'єру тварин молочного напрямку продуктивності.
22. Вплив генетичних факторів на молочну продуктивність.

23. Господарські особливості великої рогатої худоби.
24. Дайте визначення понять "лактація", "сервіс-період", "сухостійний період" і їх тривалість?
25. Добова поведінка тварин. Жуйка.
26. Документи племінного обліку, їх характеристика.
27. Етологія, імпринтинг.
28. Жива маса, як фактор впливу на молочну продуктивність.
29. З якою метою визначаються індекси будови тіла?
30. Здоров'я, як фактор впливу на молочну продуктивність великої рогатої худоби.
31. Міжотельний період і його складові.
32. Морфологічні властивості вимені.
33. Намалюйте для мічення тварин на вухах ключ вищипами. Опишіть методику постановки.
34. Намалюйте і позначте вищипами № 3185, № 2267, № 3465.
35. Зоотехнічні основи відтворення великої рогатої худоби.
36. Недоліки екстер'єру.
37. Обрахунок втрат від недоотримання приплоду.
38. Ознака екстер'єру високопродуктивних корів молочного напрямку продуктивності.
39. Основи технології виробництва яловичини в молочному скотарстві.
40. Оцінка вимені.
41. Оцінка функціональних показників вим'я.
42. Первинна обробка і підготовка молока до реалізації.
43. Перерахувати основні показники молочної продуктивності корів
44. Планування виробництва молока по стаду корів, оцінка молочної продуктивності.
45. Показники м'ясної продуктивності великої рогатої худоби.
46. Породи м'ясного напрямку продуктивності, що розводять в Україні.
47. Походження великої рогатої худоби (предки, родичі).
48. Ідентифікація великої рогатої худоби.
49. Ідентифікація і реєстрація великої рогатої худоби.
50. Історія розвитку скотарства в Україні.
51. Класифікація типів конституції, їх опис, якому напрямку продуктивності відповідають.
52. Кратність і техніка доїння корів в умовах товарних ферм.
53. М'ясна продуктивність великої рогатої худоби.
54. М'ясна продуктивність та показники, які її характеризують.
55. Материнська і статеві поведінка тварин.
56. Роздій корів. Авансована годівля.
57. Розрахунок потреби в кормах для м'ясної худоби.

58. Скласти план надою від 1 корови на наступну лактацію.
59. Визначення середнього відсотку жиру в молоці за лактацію.
60. Способи нумерації і мічення тварин.
61. Стан розвитку скотарства в Вінницькій області (породи великої рогатої худоби, середня продуктивність, кращі господарства).
62. Стан розвитку скотарства у Вінницькій області.
63. Стан розвитку скотарства в Україні.
64. Статева і господарська зрілість.
65. Точки взяття висотних промірів і назви інструментів.
66. Фактори, від яких залежить тривалість лактації, сервіс-періоду, сухостійного періоду.
67. Фактори, які впливають на молочну продуктивність великої рогатої худоби, методи обліку.
68. Формула визначення кількості молочного білку та жиру за лактацію.
69. Формула визначення середнього проценту жиру в молоці за лактацію.
70. Характеристика джерсейської породи.
71. Характеристика білоголової української молочної породи.
72. Характеристика вітчизняних комбінованих порід.
73. Характеристика вітчизняних м'ясних порід великої рогатої худоби.
74. Характеристика голландської породи великої рогатої худоби.
75. Характеристика голштинської молочної породи.
76. Характеристика айрширської породи.
77. Характеристика комбінованих порід великої рогатої худоби.
78. Характеристика симентальської породи.
79. Характеристика української червоно-рябої молочної породи.
80. Характеристика української чорно-рябої молочної породи.
81. Як провести планування молочної продуктивності індивідуально по кожній корові?
82. Як провести планування молочної продуктивності по стаду корів?
83. Як провести планування удою по групі корів?
84. Формула визначення суми 1% молока.
85. Організація пасовищ для м'ясної худоби.

Питання до іспиту

1. Технології вирощування ремонтних телиць і нетелей в спеціалізованих господарствах.
2. Характеристика симентальської породи.
3. Показники м'ясної продуктивності великої рогатої худоби.
4. Вплив генетичних факторів на молочну продуктивність.
5. Характеристика червоно-рябої молочної породи.

6. Особливості годівлі молодняку, що вирощується на м'ясо, у молочний і післямолочний період.
7. Склад молока і вплив на нього різних факторів.
8. Організація кормової бази у високо механізованих, звичайних фермах та фермерських господарствах.
9. Організація бонітування. Оцінка бугаїв плідників за якістю нащадків.
10. Доїння і молочна продуктивність корів.
11. Досвід роботи кращих господарств по розвитку молочно-м'ясного скотарства в Вінницькій області.
12. Назвіть показники м'ясної продуктивності тварин після забою.
13. Українська чорно-ряба молочна порода худоби.
14. Організація вирощування, відгодівлі і нагулу тварин.
15. Оцінка корів за молочною продуктивністю.
16. Стреси і їх вплив на продуктивність худоби.
17. Волинська порода худоби.
18. Особливості промислової технології виробництва молока.
19. Яловість та неплідність, їх вплив на продуктивність тварин.
20. Обґрунтуйте сезонність отелень у м'ясному скотарстві.
21. Показники, які характеризують молочну продуктивність корів.
22. Доїння і молочна продуктивність корів.
23. Закономірності формування м'ясної продуктивності в онтогенезі.
24. Особливості годівлі корів в період запуску та сухостійного періоду.
25. Планування виробництва молока, товарність.
26. Страхфонд, розрахунок потреби в кормах для корів.
27. Відгодівля молодняку: види і особливості.
28. Формування і структура стада господарств по виробництву молока.
29. Зоотехнічні основи відтворення стада.
30. Особливості організації кормової бази у спеціалізованому м'ясному скотарстві.
31. Особливості бонітування корів.
32. Холодний метод вирощування ремонтного молодняку.
33. Українська технологія ведення м'ясного скотарства, м'ясні породи.
34. Склад м'яса і його харчова цінність.
35. Зоотехнічний облік в племінних і товарних господарствах.
36. Особливості роздоювання корів-первісток.
37. Зміна кількості і якості молока під впливом різних факторів.
38. Характеристика комбінованих порід великої рогатої худоби.
39. Біологічні і господарські особливості великої рогатої худоби.
40. Умови, що визначають ефективність виробництва молока на комплексах і фермах промислового типу.

41. Організація відгодівлі дорослої худоби.
42. Характеристика української чорно-рябої породи.
43. Державно-племінні книги, та їх значення.
44. Морфологічні та функціональні показники вимені.
45. Характеристика молочних порід Вінницької області.
46. Принципи складання плану племінної роботи з стадом і породою.
47. Годівля та утримання нетелей і підготовка їх до отелу.
48. Організація сезонних отелень.
49. Системи утримання і годівлі молочної худоби в літній період.
50. Особливості росту і розвитку ремонтного молодняка в різні вікові періоди.
51. Облік молочної продуктивності корів.
52. Технологія виробництва яловичини в умовах молочного скотарства.
53. Характеристика червоної степової породи.
54. Значення племінної роботи в якісному поліпшенні великої рогатої худоби.
55. Удосконалена потоково-цехова технологія виробництва молока.
56. Характеристика айрширської породи.
57. Системи утримання і годівлі молочної худоби в зимовий період.
58. Класифікація типів конституції, їх опис, якому напрямку продуктивності відповідають.
59. Технологія виробництва яловичини в молочному скотарстві.
60. Наукові основи використання імпортованих порід з метою удосконалення вітчизняних.
61. Роздій корів. Авансована годівля.
62. Етологія, жуйка. Поведінка тварин.
63. Контрольно-селекційні корівники та їх призначення.
64. Організація кормової бази на тваринницьких комплексах.
65. Поліська м'ясна порода.
66. Фактори, що впливають на молочну продуктивність корів.
67. Лактаційна крива і її використання при оцінці продуктивних ознак молочних корів.
68. Особливості вирощування молодняка на племінних фермах.
69. Системи і способи утримання великої рогатої худоби, їх модифікації.
70. Кормова база і визначення потреби в кормах.
71. Яка відмінність та переваги м'ясної худоби порівняно із молочною за м'ясними ознаками.
72. Роздій корів як засіб підвищення продуктивності і племінних якостей худоби.
73. Типи господарств і ферм по виробництву молока.
74. Вплив породи на м'ясну продуктивність.
75. Що таке лактація, сухостійний період та сервіс-період?
76. Особливості технологічного процесу вирощування і відгодівлі м'ясної худоби за цілорічно стійлового утримання.

77. Обрахунок потреби в кормах для ремонтного молодняку.
78. Охарактеризуйте білоголову українську породу.
79. Особливості технологічного процесу вирощування і відгодівлі м'ясної худоби за цілорічно стійлового утримання.
80. Охарактеризуйте голштинську породу.
81. Особливості технологічного процесу вирощування і відгодівлі м'ясної худоби за цілорічно стійлового утримання.
82. Обрахунок потреби в кормах для надремонтного молодняку.
83. Характеристика української чорно-рябої молочної породи великої рогатої худоби.
84. Охарактеризуйте швіцьку породу.
85. Відгодівля молодняку в молочному скотарстві.
86. Сучасний стан розвитку скотарства у Вінницькій області.
87. Характеристика білоголової української молочної породи.
88. Первинна обробка і підготовка молока до реалізації.
89. Основні елементи технологічної схеми вирощування нетелей в спеціалізованих господарствах.

Тестові завдання з дисципліни

«ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА МОЛОКА І ЯЛОВИЧИНИ»

Атестація 1. Тест 1

1. Телят після народження нумерують у такі терміни:

- 1). Не раніше ніж через 5 діб;
- 2). У першу добу;
- 3). Не пізніше ніж через 30 днів;
- 4). У кінці молочного періоду.

2. Каріотип великої рогатої худоби нараховує таку кількість хромосом:

- 1). 38;
- 2). 60;
- 3). 64;
- 4). 72;
- 5). 56.

3. Статі екстер'єру, які притаманні тільки великій рогатій худобі є наступними:

- 1). Загривок;
- 2). Окорок;
- 3). Бабки;
- 4). Підпруга;
- 5). Ніздрі.

4. В середньому біологічна тривалість життя великої рогатої худоби становить:

- 1). 10-15 років;
- 2). 15-20 років;
- 3). 20-25 років;
- 4). 35-40 років;
- 5). понад 50 років.

5. П.М. Кулешов виділив чотири типи конституції – грубий, ніжний, щільний, рихлий. Тварини великої рогатої худоби, як правило мають таке поєднання конституційних типів:

- 1). Грубий;
- 2). Ніжний;
- 3). Щільний;
- 4). Рихлий.

6. Роги у великої рогатої худоби після народження з'являються у віці, місяців:

- 1). 1;   2). 2;   3). 3;   4). 4;   5). 5.

7. Вміст жиру в останніх порціях молока разового удою молочних корів досягає такого рівня:

- 1). до 5%;   2). до 6%;   3). до 9%;   4). до 15%;   5). до 20%.

8. Калорійність 1 кг яловичини в середньому становить, ккал:

- 1). 500;   2). 500-800;   3). 900-1000;   4). 2000-2500;   5). 3000-3500.

9. За 1 хвилину корови зазвичай випивають води до:

- 1). 2-3 л.;   2). 3-5 л.;   3). 5-8 л.;   4). 10-15 л.;   5). 15-20 л..

10. Велика рогата худоба відноситься до жуйних, особливістю будови їх шлунку є:

- 1). Шлунок однокамерний;   2). Шлунок двокамерний;
3). Шлунок трикамерний;   4). Шлунок чотирикамерний.

Атестація 1. Тест 2

1. Світові центри походження тварин були досліджені і визнані:

- 1). Є.А. Богдановим   2). І.І. Шмальгаузенем   3). М.І. Вавіловим
4). М.Ф. Івановим   5). І.І. Івановим.

2. У великої рогатої худоби досліджено таку кількість генетичних та еритроцитарних антигенів:

- 1). 17-80;   2). 13-500;   3). 16-89;   4). 9-109.

3. Велика рогата худоба була приручена біля:

- 1). 1-2 тис. років тому назад;   2). 8-9 тис. років тому назад;
3). 12-15 тис. років тому назад;   4). 20-25 тис. років тому назад.

4. Постнатальний період розвитку великої рогатої худоби має послідовність підперіодів:

- 1). Статевого дозрівання;   2). Старіння;   3). Зрілості;
4). Молочності;   5). Новонародженості.

5. Найбільш бажаними для худоби різних напрямків продуктивності є такі типи конституції:

<i>Виробничий тип</i>		<i>Тип конституції</i>	
1.	Молочний	А	Міцний
2.	Молочно-м'ясний	Б	Грубий рихлий
3.	М'ясний	В	Ніжний рихлий
		Г	Ніжний щільний

6. Найдовша голова буває у худоби такого напрямку продуктивності.

- 1). Молочного;   2). М'ясного;   3). Комбінованого.*

7. Сукупність всіх зовнішніх ознак за якими оцінюють худобу називається:

- 1). Інтер'єр;   2). Статъ;   3). Екстер'єр;   4). Конституція.

8. Зуби-різці у великої рогатої худоби розміщені:

- 1). На верхній щелепі;   2). На нижній щелепі;   3). На обох щелепах.

9. Річна норма споживання молока та молочних продуктів на душу населення за науково-обґрунтованими нормами має становити:

- 1). 150кz;   2). 200кz;   3). 300кz;   4). 400кz;   5). 600кz.

10. Сервіс-період для молочних корів з середньою продуктивністю в середньому триває:

- 1). 30-40 діб;   2). 40-60 діб;   3). 60-80 діб;   4). 80-100 діб;   5). 100-120 діб.

Атестація 1. Тест 3

1. . Перетравність яловичини організмом людини сягає:

- 1). 30%;   2). 45%;   3). 50%;   4). 70%;   5). 95%.

2. Середньостатичне співвідношення теличок до бичків при народженні у великої рогатої худоби становить:

- 1). 30:70;   2). 40:60;   3). 50:50;   4). 60:40;   5). 70:30.

3. Відомий закон Червінського-Малігонова про недорозвиток констатує факти ембріоналізму і інфантилізму. В подальшому більші економічні збитки спричиняє такий недорозвиток:

- 1). Ембріоналізм; 2). Інфантилізм..

4. Індекс тіло будови великої рогатої худоби, як відношення (висота в хрестці: висота в холці×100) називається:

- 1). Довгоногості;
4). Перерослості;

5. Ванноподібна та чашоподібна форми вим'я мають відповідно такі характеристики:

1	Ванноподібне	А	Поширене далеко вперед, довжина на 15% і більше перевищує ширину
2	Чашоподібне	Б	Середнє за довжиною і шириною
		В	Довжина на 5-15% перевищує ширину

6. Зазначені проміри тіла худоби беруть відповідно у таких місцях:

Назва промірів		Місця взяття	
1	Глибина грудей	А	Від крайньої передньої точки кістки плеча до крайнього заднього внутрішнього виступу сідничного горба
2	Коса довжина	Б	По вертикалі (від холки до грудної кістки) дотичній до задніх кутів лопаток

7. Індекс високоногості у порід молочного напрямку продуктивності відносно до м'ясного є:

- 1). Мениший; 2). Більший; 3). Однаковий.

8. Рефлекс молоковіддачі у корів триває протягом:

- 1). 2-3 хвилин; 2). 3-4 хвилин; 3). 5-6 хвилин.

9. Умовно лактацію корови можна розподілити на таку кількість фаз:

- 1). 1; 2). 3; 3). 5; 4). 6.

10. Тур – дикий предок великої рогатої худоби мав таку різновидність:

- 1). Азіатський; 2). Австралійський; 3). Американський;
4). Африканський; 5). Європейський.

Атестація 1. Тест 4

1. За клінічними дослідженнями встановлено, що частота пульсу у великої рогатої худоби в середньому коливається в межах:

- 1). 35-45; 2). 50-70; 3). 70-80; 4). 120-140; 5). 150-200.

2. Масть у ряді випадків є типовою і стійкою породною ознакою. Із вказаного переліку до простих і складних відповідно відносяться такі масті:

Масть					
1	Проста	А	Руда	Д	Червона
2	Складна	Б	Строката	Є	Ряба
		В	Сіра	Е	Чорна
		Г	Чала		

3. Роги у великої рогатої худоби після народження з'являються у віці місяців:

- 1). 1; 2). 2; 3). 3; 4). 4; 5). 5.

4. Округла, козина, примітивна форми вим'я у корів відповідно мають такі характеристики:

1.	Округле	А	Малорозвинене, напівкругле з маленькими малорозвиненими дійками
2.	Козине	Б	Має недорозвинені передні або сильно гіпертрофіровані відвислі задні частки
3.	Примітивне	В	Має невелику площу прикріплення довжина приблизно дорівнює ширині

5. Правильно виміряти тварину забезпечують наступні умови:

- 1). Стоїть на прив'язі у стійлі;
- 2). Стоїть на рівному майданчику;
- 3). Тварина спокійна;
- 4). Тварина збуджена;
- 5). Задні кінцівки закривають передні і навпаки якщо оглядати тварину ззаду;
- 6). Вимірювання проводять вранці до годівлі або через 3-3,5 год. після неї;
- 7). Коли тварина не голодна;
- 8). Підхід до тварини з правого боку;
- 9). Підхід до тварини з лівого боку.

6. Згідно з науково-обґрунтованими нормами споживання м'яса і м'ясопродуктів, в тому числі яловичини на душу населення повинно становити таку кількість кілограмів на рік:

- 1). 60-20;
- 2). 70-30;
- 3). 80-40
- 4). 90-50;
- 5). 100-60.

7. Залозистими клітинами вимені корів синтезуються такі речовини:

- 1). Жир;
- 2). Лактоза;
- 3). Казеїн;
- 4). Глобулін;
- 5). Мінеральні солі;
- 6). Вітаміни.

8. Різні рівні продуктивності корів зумовлюють різні за характеристикою лактаційні криві а саме:

<i>Рівень продуктивності корів</i>	<i>Характер лактаційної кривої</i>
1 Високий	А Висока рівномірна з поступовим спадом
2 Середній	Б Низька рівномірна з поступовим спадом
3 Низький	В Висока з різким спадом

9. Оптимальною відстанню від дна вим'я до підлоги у корів, придатних до машинного доїння є:

- 1). 30-40 см;
- 2). 45-50 см;
- 3). 55-60 см;
- 4). 60-70 см;
- 5). 75-80 см.

10. Активний моціон впливає на вміст жиру в молоці в такій мірі:

- 1). Не змінюється;
- 2). Зменшує на 0,2-0,3%;
- 3). Збільшується 0,2-0,3%
- 4). Збільшується 1,6-2,7%.

Атестація 1. Тест 5

1. Середня частота дихальних рухів у великої рогатої худоби коливається в межах:

- 1). 8-16;
- 2). 10-30;
- 3). 16-30;
- 4). 15-20.

2. Вказані індекси характеризують такі особливості будови тіла великої рогатої худоби:

1 Високоногості	А Відносну довжину тварини порівняно з висотою
2 Розтягнуті	Б Відносний розвиток кінцівок у висоту

3. Найдовша голова буває у худоби такого напрямку продуктивності.

- 1). Молочною;
- 2). М'ясною;
- 3). Комбінованою.

4. Для оцінки функціональних властивостей вим'я використовуються наступні показники:

- 1). Величина разового дою; 2). Форма вим'я; 3). Індекс вим'я;
4). Тривалість доїння; 5). Тривалість холостого доїння; 6). Інтенсивність доїння.

5. Дикому предку сучасної великої рогатої худоби були притаманні такі основні властивості:

- 1). Пристосованість до рослинної їжі; 2). Розвинута перетираюча поверхня зубів;
3). Сильно розвинутий сичуг; 4). Сильно розвинутий товстий кишківник;
5). Чотирикамерний шлунок.

6. Індекс костистості у британських м'ясних порід відносно до молочних є:

- 1). Більшим; 2). Меншим; 3). Однаковим.

7. Міжотільний період великої рогатої худоби має такі складові:

- 1). Сервіс-період і лактація; 2). Лактація і сухостійний період;
3). Тільність і сервіс-період; 4). Тільність і сухостійний період.

8. Машинне додоювання корів повинно тривати не більше:

- 1). 10 секунд; 2). 20 секунд; 3). 30 секунд 4). 40 секунд; 5). 50 секунд.

9. При триразовому доїнні корів протягом доби в середньому одержують більше молока на:

- 1). 5%; 2). 10%; 3). 30% 4). 40%; 5). 50%.

10. Індекс вим'я у корів, придатних до машинного доїння має бути таким:

- 1). 20; 2). 30; 3). 40; 4). 25; 5). 35; 6). 43 і більше.

Атестація 1. Тест 7

1. Велика рогата худоба відноситься до жуйних. Особливістю будови їх шлунку є таким:

- 1). Шлунок однокамерний; 2). Шлунок двокамерний;
3). Шлунок трикамерний; 4). Шлунок чотирикамерний.

2. У великої рогатої худоби досліджено таку кількість генетичних та еритроцитарних антигенів:

- 1). 17-80; 2). 13-500; 3). 16-89; 4). 9-109.

3. Вказані індекси характеризують такі особливості будови тіла худоби:

1. Збитості А Ніжність, грубість конституції
2. Тазогрудний Б Відносний розвиток передньої третини порівняно з задньою
3. Костистості В Відносний розвиток маси тіла

4. Сукупність всіх зовнішніх ознак за якими оцінюють худобу називається:

- 1). *Інтер'єр*;   2). *Стать*;   3). *Екстер'єр*;   4). *Конституція*.

5. Найдовша голова буває у худоби такого напрямку продуктивності.

- 1). *Молочного*;   2). *М'ясного*;   3). *Комбінованого*.

6. З віком тазо-грудний індекс у корів:

- 1). *Збільшується*;   2). *Зменшується*;   3). *Залишається сталим*.

7. Вказані індекси тілобудови худоби обчислюються наступним чином:

<i>Індекси</i>		<i>Формула обчислення</i>	
1	Костистості	А	$\frac{\text{Коса довжина тулуба} \times 100}{\text{Висота в холці}}$
2	Компактності	Б	$\frac{\text{Обхват п'ястка} \times 100}{\text{Висота в холці}}$
3	Високоногості	В	$\frac{\text{Висота в холці} - \text{глибина грудей} \times 100}{\text{Висота в холці}}$
4	Розтягнутості	Г	$\frac{\text{Обхват грудей} \times 100}{\text{Коса довжина тулуба}}$

8. Велика рогата худоба відповідно до зазначених умов має такий період адаптації:

<i>Умова</i>		<i>Період</i>	
1	До нового клімату, ро	А	3 доби
2	До нових умов утримання, діб	Б	3 роки
3	До нової групи, доба	В	15 діб
4	До нових елементів утримання, доба	Г	30 діб
		Д	5 років

9. При скороченні кількості доїнь корів із трьох до двох витрати праці знижуються на:

- 1). *5-7%*;   2). *8-12%*;   3). *12-15%*;   4). *20-30%*;   5). *50-60%*.

10. Для виробництва яловичини в умовах молочного скотарства переважно використовуються такі групи худоби:

- 1). *Бугаї-плідники*;   2). *Повновікові корови*;   3). *Ремонтний молодняк*;
4). *Вибракувана худоба*;   5). *Понадремонтний молодняк*.

Атестація 1. Тест 8

1. Тур – дикий предок великої рогатої худоби мав таку різновидність:

- 1). *Азіатський*;   2). *Австралійський*;   3). *Американський*;
4). *Африканський*;   5). *Європейський*.

2. Середньостатичне співвідношення теличок до бичків при народженні у великої рогатої худоби становить:

- 1). *30:70*;   2). *40:60*;   3). *50:50*;   4). *60:40*;   5). *70:30*.

3. Сервіс-період для молочних корів з середньою продуктивністю в середньому триває:

1). 30-40 діб;   2). 40-60 діб;   3). 60-80 діб;   4). 80-100діб;   5). 100-120діб.

4. Зуби-різці у великої рогатої худоби розміщені:

1. На верхній щелепі;   2. На нижній щелепі;   3. На обох щелепах.

5. Велика рогата худоба має таку зоологічну систематику:

1. Тип	А. Жуйні
2. Клас	Б. Бики
3. Вид	В. Порожнисторогі
4. Ряд	Г. Парнокопитні
5. Підряд	Д. Хордові
6. Підродина	Є. Ссавці
7. Родина	Ж. Тур

6. Зазначеними мірними інструментами відповідно беруть такі проміри худоби:

Мірні інструменти

Проміри

1 Мірна стрічка	А	Висота в холці
2 Мірна палка	Б	Висота в спині
3 Мірний циркуль	В	Глибина грудей
	Г	Ширина грудей
	Д	Коса довжина тулуба
	Е	Обхват грудей за лопатками
	Є	Обхват п'ястка
	Ж	Ширина заду в маклоках
	З	Ширина заду в сідничних горбах

7. Згідно з науково-обґрунтованими нормами споживання м'яса і м'ясопродуктів в тому числі яловичини на душу населення повинно становити таку кількість кілограмів на рік:

1). 60-20;   2). 70-30;   3). 80-40;   4). 90-50;   5). 100-60.

8. Вміст жиру в останніх порціях молока разового удою молочних корів досягає такого рівня:

1). до 5%;   2). до 6%;   3). до 9%;   4). до 15%;   5). до 20%.

9. Оптимальною відстанню від дна вим'я до підлоги у корів, придатних до машинного доїння є:

1). 30-40 см;   2). 45-50 см   3). 55-60см;   4). 60-70 см;   5). 75-80 см.

10. Телят після народження нумерують у такі терміни:

1). Не раніше ніж через 5 діб;   2). У першу добу;
3). Не пізніше ніж через 30 днів;   4). У кінці молочного періоду.

Атестація 1. Тест 9

1. Світові центри походження тварин були досліджені і визнані:

- 1). Є.А. Богдановим; 2). І.І. Шмальгаузенем; 3). М.І. Вавіловим;
4). М.Ф. Івановим; 5). І.І. Івановим.

2. Статі екстер'єру, які притаманні тільки великій рогатій худобі є наступними:

- 1). Загривок; 2). Окорок; 3). Бабки; 4). Підпруга; 5). Ніздрі.

3. Відомий закон Червінського-Малігонова про недорозвиток констатує факти ембріоналізму і інфантилізму. В подальшому більші економічні збитки спричиняє такий недорозвиток:

1. Ембріоналізм; 2. Інфантелізм.

4. Індекс тіло будови великої рогатої худоби, як відношення (висота в хрестці: висота в холці $\times 100$) називається:

- 1). Довгоногості; 2). Тазо-грудний; 3). Збитості;
4). Перерослості; 5). Розтягнутості.

5. Для оцінки функціональних властивостей вим'я використовуються наступні показники:

- 1). Величина разового надою; 2). Форма вим'я; 3). Індекс вим'я;
4). Тривалість доїння; 5). Тривалість холостого доїння; 6). Інтенсивність доїння.

6. Зуби-різці у великої рогатої худоби розміщені:

- 1). На верхній щелепі; 2). На нижній щелепі; 3). На обох щелепах.

7. Згідно з науково-обґрунтованими нормами споживання м'яса і м'ясопродуктів в тому числі яловичини на душу населення повинно становити таку кількість кілограмів на рік:

- 1). 60-20; 2). 70-30; 3). 80-40; 4). 90-50; 5). 100-60.

8. Телят після народження нумерують у такі терміни:

- 1). Не раніше ніж через 5 діб; 2). У першу добу;
3). Не пізніше ніж через 30 днів; 4). У кінці молочного періоду.

9. Рефлекс молоковіддачі у корів триває протягом:

- 1). 2-3 хвилин; 2). 3-4 хвилин; 3). 5-6 хвилин;
4). 8-10 хвилин; 5). Більше 10 хвилин.

10. Умовно лактацію корови можна розподілити на таку кількість фаз:

- 1). 1; 2). 3; 3). 5; 4). 6.

Атестація 1. Тест 10

1. У великої рогатої худоби досліджено таку кількість генетичних та еритроцитарних антигенів:

- 1). 17-80;   2). 13-500;   3). 16-89;   4). 9-109.*

2. Велика рогата худоба була приручена біля:

- 1). 1-2 тис. років тому назад;
2). 8-9 тис. років тому назад;
3). 12-15 тис. років тому назад;
4). 20-25 тис. років тому назад.

3. За клінічними дослідженнями встановлено, що частота пульсу у великій рогатій худоби в середньому коливається в межах:

- 1). 35-45;   2). 50-70;   3). 70-80;   4). 120-140;   5). 150-200.

4. Вказані індекси характеризують такі особливості будови тіла худоби:

1 Збитості	А Ніжність, грубість конституцій
2 Тазогрудний	Б Відносний розвиток передньої третини порівняно з задньою
3 Костистості	В Відносний розвиток маси тіла

5. Роги у великій рогатій худоби після народження з'являються у віці місяців:

- 1). 1;   2). 2;   3). 3;   4). 4;   5). 5.

6. Зуби-різці у великої рогатої худоби розміщені:

1. На верхній щелепі;   2. На нижній щелепі;   3. На обох щелепах.

7. Зазначені проміри тіла худоби беруть відповідно у таких місцях:

Назва промірів		Місця взяття
1	Глибина грудей	А Від крайньої передньої точки кістки плеча до крайнього заднього внутрішнього виступу сідничного горба
2	Коса довжина	Б По вертикалі (від холки до грудної кістки) дотичній до задніх кутів лопаток

8. Річна норма споживання молока та молочних продуктів на душу населення за науково-обґрунтованими нормами має становити:

- 1). $150\kappa z$;   2). $200\kappa z$;   3). $300\kappa z$;   4). $400\kappa z$;   5). $600\kappa z$.

9. Умовно лактацію корови можна розподілити на таку кількість фаз:

- 1). 1;   2). 3;   3). 5;   4). 6.

10. Для зменшення собівартості приросту худоби у літній період необхідно максимально використовувати:

- 1). Скошену зелену масу; 2). Пасовища; 3). Відходи цукрового виробництва.

Атестація 1. Тест 11

1. Калорійність 1 кг яловичини в середньому становить, ккал:

- 1). 500;   2). 500-800;   3). 900-1000;   4). 2000-2500;   5). 3000-3500.

2. Міжотельний період великої рогатої худоби має такі складові:

- 1). Сервіс-період і лактація;   2). Лактація і сухостійний період;
3). Тільність і сервіс-період;   4). Тільність і сухостійний період.

3. В середньому біологічна тривалість життя великої рогатої худоби становить:

- 1). 10-15 років;   2). 15-20 років;   3). 20-25 років;   4). 35-40 років;   5). понад 50 років.

4. Тур – дикий предок великої рогатої худоби мав таку різновидність:

- 1). Азіатський;   2). Австралійський;   3). Американський.

5. Індекс високоногості у порід молочного напрямку продуктивності відносно до м'ясного є:

- 1). Менший;   2). Більший;   3). Однаковий.

6. Для оцінки функціональних властивостей вим'я використовуються наступні показники:

- 1). Величина разового надою;   2). Форма вим'я;   3). Індекс вим'я;
4). Тривалість доїння; 5). Тривалість холостого доїння; 6). Інтенсивність доїння.

7. Технологічні операції доїння корів за наведеними видами розподіляються таким чином:

<i>Види операцій</i>	<i>Операції</i>
1. Підготовчі	А Масаж вим'я
2. Основні	Б Перехід до наступної корови
3. Заклучні	В Здоювання перших цівок
	Г Обмивання вим'я
	Д Витирання вим'я (рушником, серветкою)
	Е Одягання доїльних стаканів
	Є Контроль за доїнням
	Ж Відключення і знімання доїльних стаканів
	З Машинне додоювання
	И Зливання молока
	І Контроль стану вим'я

8. Зуби-різці у великої рогатої худоби розміщені:

- 1). На верхній щелепі;   2). На нижній щелепі;   3). На обох щелепах.

9. Грудний індекс, як правило, у заводських порід у порівнянні з примітивними є:

- 1). більшим;   2). меншим;   3). Однаковим.

10. Середня частота дихальних рухів у великої рогатої худоби коливається в межах:
1). 8-16;   2). 10-30;   3). 16-30;   4). 15-20.

Атестація 1. Тест 12

1. Найдовша голова буває у худоби такого напрямку продуктивності.

1). Молочного;   2). М'ясного;   3). Комбінованого.

2. Згідно з науково-обґрунтованими нормами споживання м'яса і м'ясопродуктів в тому числі яловичини на душу населення повинно становити таку кількість кілограмів на рік:

1). 60-20;   2). 70-30;   3). 80-40;   4). 90-50;   5). 100-60.

3. Сервіс-період для молочних корів з середньою продуктивністю в середньому триває:

1). 30-40 діб;   2). 40-60 діб;   3). 60-80 діб;   4). 80-100діб;   5). 100-120діб.

4. Вміст жиру в останніх порціях молока разового удою молочних корів досягає такого рівня:

1). до 5%;   2). до 6%;   3). до 9%;   4). до 15%;   5). до 20%.

5. Телят після народження нумерують у такі терміни:

1). Не раніше ніж через 5 діб;   2). У першу добу;
3). Не пізніше ніж через 30 днів;   4). У кінці молочного періоду.

6. За 1 хвилину корови зазвичай випивають води до:

1). 2-3 л.;   2). 3-5 л.;   3). 5-8 л.;   4). 10-15 л.;   5). 15-20 л..

7. Перетравність яловичини організмом людини сягає:

1). 30%;   2). 45%;   3). 50%;   4). 70%;   5). 95%.

8. Велика рогата худоба відноситься до жуйних. Особливістю будови їх шлунку є:

1). Шлунок однокамерний;   2). Шлунок двокамерний;
3). Шлунок трикамерний;   4). Шлунок чотирикамерний.

9. Середньостатичне співвідношення теличок до бичків при народженні у великої рогатої худоби становить:

1). 30:70;   2). 40:60;   3). 50:50;   4). 60:40;   5). 70:30.

10. За клінічними дослідженнями встановлено, що частота пульсу у великої рогатої худоби в середньому коливається в межах:

1). 35-45;   2). 50-70;   3). 70-80;   4). 120-140;   5). 150-200.

Атестація 1. Тест 13

1. Залозистими клітинами вимені корів синтезуються такі речовини:

1). *Жир*; 2). *Лактоза*; 3). *Казеїн*; 4). *Глобулін*; 5). *Мінеральні солі*; 6). *Вітаміни*.

2. Річна норма споживання молока та молочних продуктів на душу населення за науково-обґрунтованими нормами має становити:

1). *150кг*; 2). *200кг*; 3). *300кг*; 4). *400кг*; 5). *600кг*;

3. Вказані індекси будови тіла худоби обчислюються наступним чином:

<i>Індекси</i>		<i>Формула обчислення</i>
1	Грудний	А $\frac{\text{Ширина грудей} \times 100}{\text{Ширина в маклоках}}$
2	Формату таза	Б $\frac{\text{Ширина грудей} \times 100}{\text{Глибина грудей}}$
3	Перерослості	В $\frac{\text{Ширина в тазостегнових зчленуваннях} \times 100}{\text{Ширина в маклоках}}$
4	Тазо-грудний	Г $\frac{\text{Висота у крижах} \times 100}{\text{Висота у холці}}$

1. Різні рівні продуктивності корів зумовлюють різні за характеристикою лактаційні криві а саме:

<i>Рівень продуктивності корів</i>	<i>Характер лактаційної кривої</i>
1 Високий	А Висока рівномірна з поступовим спадом
2 Середній	Б Низька рівномірна з поступовим спадом
3 Низький	В Висока з різким спадом

5. Індекс костистості у британських м'ясних порід відносно до молочних є:

1). *Більшим*; 2). *Меншим*; 3). *Однаковим*.

6. Рефлекс молоковіддачі у корів триває протягом:

1). *2-3 хвилини*; 2). *3-4 хвилини*; 3). *5-6 хвилини*; 4). *8-10 хвилини*; 5). *Більше 10 хвилин*.

7. При триразовому доїнні корів протягом доби в середньому одержують більше молока на:

1). *5%*; 2). *10%*; 3). *30%*; 4). *40%*; 5). *50%*.

8. Активний моціон впливає на вміст жиру в молоці в такій мірі:

1). *Не змінюється*; 2). *Зменшує на 0,2-0,3%*;
3). *Збільшується 0,2-0,3%*; 4). *Збільшується 1,6-2,7%*.

9. Оптимальною відстанню від дна вим'я до підлоги у корів, придатних до машинного доїння є:

1). *30-40 см*; 2). *45-50 см*; 3). *55-60 см*; 4). *60-70 см*; 5). *75-80 см*.

10. Температура води при підмиванні вим'я корови повинна бути:

1). *20-25°C*; 2). *25-30°C*; 3). *30-35°C*; 4). *34-40°C*; 5). *40-45°C*.

Атестація 1. Тест 14

1. Індекс збитості найбільшу величину у таких порід:

- 1). М'ясних; 2). Молочних; 3). Комбінованих;

2. З віком тазо-грудний індекс у корів:

- 1). Збільшується; 2). Зменшується; 3). Залишається сталим.

3. Найвищі добові надої у корів молочних порід спостерігаються на такому місяці лактації:

- 1). 2; 2). 3; 3). 4; 4). 5; 5). 6.

4. Із переліку ознак, відповідно до морфологічних та функціональних властивостей вим'я відносяться:

Властивості	Ознаки
1. Морфологічні	А Величина разового надою
2. Функціональні	Б Форма вим'я
	В Обхват вим'я
	Г Тривалість доїння
	Д Інтенсивність молоковиділення

5. Рефлекс молоковіддачі у корів триває протягом:

- 1). 2-3 хвилин; 2). 3-4 хвилин; 3). 5-6 хвилин; 4). 8-10 хвилин; 5). Більше 10 хвилин.

6. Температура води при підмиванні вим'я корови повинна бути:

- 1). 20-25 °C; 2). 25-30 °C; 3). 30-35 °C; 4). 34-40 °C; 5). 40-45 °C.

7. При триразовому доїнні корів протягом доби в середньому одержують більше молока на:

- 1). 5%; 2). 10%; 3). 30%; 4). 40%; 5). 50%.

8. Індекс вим'я у корів, придатних до машинного доїння має бути таким:

- 1). 20; 2). 30; 3). 40; 4). 25; 5). 35; 6). 43 і більше.

9. Для виробництва яловичини в умовах молочного скотарства переважно використовуються такі групи худоби:

- 1). Бугаї-плідники; 2). Повновікові корови; 3). Ремонтний молодняк;
4). Вибракувана худоба; 5). Понадремонтний молодняк.

10. Калорійність 1 кг яловичини в середньому становить, ккал:

- 1). 500; 2). 500-800; 3). 900-1000; 4). 2000-2500; 5). 3000-3500.

Атестація 1. Тест 15

1. Велика рогата худоба відноситься до жуйних. Особливістю будови їх шлунку є:

- 1). Шлунок однокамерний; 2). Шлунок двокамерний;
3). Шлунок трикамерний; 4). Шлунок чотирикамерний.

2. У великої рогатої худоби досліджено таку кількість генетичних та еритроцитарних антигенів:

- 1). 17-80; 2). 13-500; 3). 16-89; 4). 9-109.

3. В середньому біологічна тривалість життя великої рогатої худоби становить:

- 1). 10-15 років; 2). 15-20 років; 3). 20-25 років;
4). 35-40 років; 5). понад 50 років.

4. Середня частота дихальних рухів у великої рогатої худоби коливається в межах:

- 1). 8-16; 2). 10-30; 3). 16-30; 4). 15-20.

5. Найдовша голова буває у худоби такого напрямку продуктивності.

- 1). Молочного; 2). М'ясного; 3). Комбінованого.

6. Для оцінки функціональних властивостей вим'я використовуються наступні показники:

- 1). Величина разового надою; 2). Форма вим'я; 3). Індекс вим'я;
4). Тривалість доїння; 5). Тривалість холостого доїння; 6). Інтенсивність доїння.

7. Зуби-різці у великої рогатої худоби розміщені:

- 1). На верхній щелепі; 2). На нижній щелепі; 3). На обох щелепах.

8. Сервіс-період для молочних корів з середньою продуктивністю триває:

- 1). 30-40 діб; 2). 40-60 діб; 3). 60-80 діб; 4). 80-100 діб; 5). 100-120 діб.

9. Залозистими клітинами вимені корів синтезуються такі речовини:

- 1). Жир; 2). Лактоза; 3). Казеїн;
4). Глобулін; 5). Мінеральні солі; 6). Вітаміни.

10. За 1 хвилину корови зазвичай випивають води до:

- 1). 2-3 л.; 2). 3-5 л.; 3). 5-8 л.; 4). 10-15 л.; 5). 15-20 л..

Атестація 2. Тест 1

1. Сучасні породи великої рогатої худоби відповідно мають таке походження:

1. Азіатське	А симентальська	Г червона степова
2. Європейське	Б калмицька	Д шортгорнська
	В казахська	

2. Із зазначених найкращою за жирномолочністю є така порода:

- 1). Симентальська; 2). Червона степова; 3). Лебединська
4). Джерсейська; 5). Айрширська.

3. Молоко корів вважається аномальним з вмістом таких речовин:

- 1). Зі збільшеним вмістом соматичних клітин;
2). Зі збільшеним вмістом вітамінів, мінеральних речовин;
3). Зі збільшенням сухого обезжиреного залишку.

4. Фактори від яких залежить термін дії бактерицидних властивостей молока такі:

- 1). Час одержання молока до його охолодження; 2). Пора року;
3). Стадія лактації; 4). Температура охолодження;
5). Початкова кількість мікрофлори в молоці.

5. У спеціалізованому м'ясному скотарстві телят від корів відлучають у віці:

- 1). 1-2 дні; 2). 5-7 днів; 3). 2-3 міс.; 4). 6-8 міс.; 5). 8-10 міс..

6. Згідно краніологічної класифікації названі породи худоби відносяться до типу:

Тип	Породи
1. Довгоголовий	А Чорно-ряба
2. Широколобий	Б Лебединська
3. Короткорогий	В Симентальська

7. У скотарстві зазначені поняття мають таке визначення:

Назва понять	Визначення
1. Вихід туші	А Відношення маси туші (кг) до її довжини (см)
2. Забійна маса у відсотках	Б М'язова і сполучна тканина з жировим
3. Забійний вихід	В Маса туші + маса внутрішнього сала
4. М'ясонакопичення на кістках	Г Відношення забійної маси до передзабійної виражене у відсотках
5. М'ясність туші	Д Відношення маси туші до передзабійної маси виражене у відсотках

8. Добова норма потреби у воді при продуктивності корів за лактацію 7000 кг становить:

- 1). 10 л.; 2). 20 л.; 3). 30 л.; 4). 75 л.; 5). 100 л..

9. Молочний період при відгодівлі на м'ясо худоби молочних та комбінованих порід триває:

- 1). 60-120 днів; 2). 1-2 міс.; 3). 4-6 міс..

10. У зонах з високою розораністю землі при утриманні м'ясної худоби застосовують таку систему:

- 1). Пасовищну 2). Вигульну; 3). Стійлово-пасовищну; 4). Стійлову.

Атестація 2. Тест 2

1. Плідний період у великої рогатої худоби триває:

- 1). 80-90 діб;   2). 100-110 діб;   3). 220-230 діб;   4). 240-260 діб.

2. Вказані породи худоби відповідно відносяться до такого краніологічного типу:

Порода	Краніологічний тип
1. Симентальська	А Bos taurus brachyceros
2. Швіцька	Б Bos taurus troutosus
3. Голландська чорно-ряба	В Bos taurus primigenius

3. На відтворну здатність корів найбільше впливають:

- 1). Тривалість сухостійного періоду;   2). Тривалість міжотільного періоду;
3). Тривалість сервіс-періоду;   4). Тривалість тільності.

4. Отелення м'ясних корів проводять:

- 1). У стійлах;   2). У денниках на глибокій підстилці;
3). В боксах на щільній підлозі;   4). Вільно на пасовищі.

5. Порядок охолодження свіжоздоєного молока наступний:

- 1). Очищують від механічних домішок, охолоджують до температури не вище 0°C і не пізніше 5 годин;
2). Очищують від механічних домішок, охолоджують до температури не вище 6°C і не пізніше як через 2 години після закінчення процесу доїння корів;
3). Очищують від механічних домішок, охолоджують до температури не нижче 16°C без врахування часу після закінчення процесу доїння корів;
4). Очищують від механічних домішок, охолоджують до температури не нижче 10°C і не пізніше як через 8 годин після закінчення процесу доїння корів.

6. До вказаних груп порід худоби відносяться відповідно такі породи:

Групи порід	Породи
1. З високим надоем і зниженим вмістом жиру	А Чорно-ряба
2. Жирномолочні вмістом жиру в молоці	Б Джерсейська В Степова Д Червоно-ряба

7. Під ростом тварин, в тому числі великої рогатої худоби, розуміють:

- 1). Збільшення розмірів організму, його маси, лінійних та об'ємних розмірів;
2). Процес, що відбувається на ранніх стадіях онтогенезу;
3). Процес, при якому дисиміляція перевищує асиміляцію.

8. На відгодівлі фронт годівлі на вигульних майданчиках в залежності від віку становить:

<i>Групи тварин</i>	<i>Фронт годівлі</i>
1. Корови	А 0,3
2. Телиці парувального віку	Б 0,5
3. Молодняк у віці 6-12 місяців	В 0,6
4. Телята у віці до 6 місяців	

9. До переліку контрольованих факторів у цеху роздою та осіменіння відносяться:

- 1). Якість роздоювання; 2). Стан молочної залози; 3). Осіменіння корів;
4). Отелення корів; 5). Утримання корів.

10. Мускульна тканина в тушах великої рогатої худоби в середньому становить:

- 1). до 50%; 2). 50-60%; 3). біля 65%; 4). дещо більше 70%.

Атестація 2. Тест 3

1. Внутрішньоутробний розвиток великої рогатої худоби має таку послідовність підперіодів:

- 1). Предплідний; 2). Зародковий; 3). Плідний.

2. У світі кількість порід великої рогатої худоби нараховується понад:

- 1). 300; 2). 800; 3). 1000; 4). 2000; 5). 5000.

3. Питома вага корів у структурі стада м'ясного напрямку продуктивності складає:

- 1). 10-30%; 2). 30-50%; 3). 40-60%; 4). 60-70%; 5). 70-80%.

4. До причин природженої і набутої неплідності великої рогатої худоби відповідно відносяться:

- 1 Природжена неплідність А Інфантилізм Г Вік тварин
2 Набута неплідність Б Фримартинізм Д Технологія осіменіння
В Неповноцінна годівля

5. При доїнні корів у переносні доїльні відра проміжок часу між видоюванням молока і початком його охолодження не повинен перевищувати:

- 1). 1 година; 2). 2 години; 3). Не має значення; 4). 20 хвилин; 5). 45 хвилин;

6. Найбільшу питому вагу серед молочних порід України в теперішній час займає:

- 1). Українська чорно-ряба молочна; 2). Українська червоно-ряба молочна;
3). Українська червона молочна; 4). Симентальська; 5). Білоголова українська.

7. Оптимальним варіантом за показником живої маси і віку при першому осіменінні та віку при першому отеленні є:

<i>Варіант</i>	<i>Ознака</i>		
	Жива маса, % від маси дорослої худоби	Вік першого плідного осіменіння, міс.	Вік першого отелу
1	80	20-24	29-33
2	70-75	15-18	24-27
3	60	14-16	23-25

8. Відгодівельні майданчики для худоби з годівницями та напувалками можуть бути сезонної або цілорічної дії. Майданчики цілорічної дії обладнують навісами та приміщеннями за таких умов:

Розрахункова температура, °C

- 1 Вище ніж – 20
- 2 20 і нижче

Обладнання

- А Трьохстінні навіси з вітрозакисними пристроями
- Б Закриті приміщення з вільним виходом тварин на майданчики

9. При роздоюванні корів «авансують концкормами» на додаткове одержання молока, корм. од.:

- 1). 0,5-1;
- 2). 2-4;
- 3). 4-6;
- 4). 8-10;

10. Оптимальні розміри ферм з виробництва яловичини при вирощуванні телят з 14-20-денного до 14-18-ти місячного віку в умовах основних зон України згідно Відомчих норм повинні бути такими:

<i>Зона</i>	<i>Розміри (скотомісць)</i>
1. Полісся	А 3000-6000
2. Лісостеп	Б 3000-9000
3. Степ	

Атестація 2. Тест 4

1. З метою контролю росту тварин великої рогатої худоби зважування проводять за схемою:

- 1). 1,4,12,24 міс.;
- 2). 1,2,4,6,12,18,24 міс.;
- 3). 1,2,3,4,5,6,7,9,12,18,24 міс..

2. Необхідність ретельного видоювання корів пов'язано з такою причиною:

- 1). Необов'язково повністю видоювати корову;
- 2). Підвищується вміст жиру та запобігає захворюванню вим'я;
- 3). Знижується вміст жиру;
- 4). Підвищується кількість лактози, мінеральних речовин.

3. Для ритмічних отелень протягом року необхідно проектувати щомісяця довготільність % корів, що є на 1 січня, в середньому:

1). 20-30%;   2). 5-8%;   3). 10-12%;   4). 3-4%;   5). Більше 30%.

4. Зазначені показники молочної продуктивності мають такі формули розрахунку:

Показники		Формули	
1	Коефіцієнт молочності	А	$\frac{\text{Надій за лактацію} \times 100}{\text{Жива маса}}$
2	Коефіцієнт постійності надоїв	Б	$\frac{\text{Фактичний надій за лактацію} \times 100}{\text{Найвищий добовий надій} \times \text{дійні дні}}$
3	Середній вміст жиру в молоці	В	$\frac{\text{Сума 1\% молока}}{100}$
4	Кількість молочного жиру	Г	$\frac{\text{Сума 1\% молока за період}}{\text{Кількість натурального молока за цей же період}}$

5. До вказаних груп споріднених порід худоби відповідно відносяться такі породи:

Групи споріднених порід

Перелік порід

1 Чорно-рябі	А	Українська чорно-ряба молочна	Д	Голштинська чорно-ряба
2 Червоні	Б	Симентальська	Е	Голландська чорно-ряба
3 Бурі	В	Монбельярдська	Є	Лебединська
4 Сименталізовані	Г	Англєрська		

6. В м'ясному скотарстві з метою створення стада, позбавленого ускладнень при отеленнях, перебіг отелень оцінюють за шкалою:

1). 100-бальною;   2). 10-бальною;   3). 5-бальною.

7. Для молочних корів за показниками відтворної здатності оптимальним варіантом є такий:

Показник		Варіант		
		А	Б	В
1	Запліднюваність після першого осіменіння, відсоток корів	50	60 і більше	50
2	Індекс осіменіння	1,3-1,5	2,0	2,5
3	Коефіцієнт відтворної здатності	0,85	0,75	0,35-1
4	Індекс плодючості (за Дохі)	37	41 і більше	38

8. В зимовий період забезпечити дійних корів каротином можна за рахунок включення в раціони:

1). Сіна; 2). Концкормів; 3). Меляси; 4). Мінеральних підкормок.

9. При формуванні нагульних черед м'ясної худоби враховують такі показники:

1). Стать; 2). Породу; 3). Вік;
4). Живу масу; 5). Тип конституції; 6). Вгодованість.

10. Відповідність технології підсисного вирощування, що застосовується у м'ясному скотарстві, з його основними елементами така:

Термін підсису, міс.				Спосіб утримання		Використання пасовищ	
1	3-4	2	5-6	А	Прив'язний	І	З використанням
3	6-8	4	8-10	Б	Безприв'язний	ІІ	Без використання

Атестація 2. Тест 5

1. В залежності від ареалу поширення названі породи худоби відповідно відносяться:

1 Глобальні А Швіцька Г Лебединська
2 Локальні Б Симентальська Д Сіра українська
3 Що зникають В Чорно-ряба

2. Із зазначених показників, до показників рівня молочної продуктивності відносяться:

1). Надій за добу; 2). Вміст жиру в молоці; 3). Надій за лактацію;
4). Молочний жир; 5). Вміст білку в молоці; 6). Пожиттєвий надій.

3. Рекомендоване навантаження корів на одного оператора машинного доїння при роботі з двома доїльними апаратами на доїльній установці АДМ-8 становить, голів:

1). 30; 2). 40; 3). 50; 4). 60; 5). 70.

4. При виробництві яловичини в умовах молочного скотарства для ферм і комплексів з повним циклом виробництва відбирають телят віком та живою масою:

1). 40-60 днів, 50-70 кг; 2). 60-80 днів, 120-130 кг; 3). 10-30 днів, 40-55 кг.

5. Із наведеного переліку порід при створенні української червоно-рябої молочної породи використовувались наступні породи :

1). Червона степова; 2). Симентальська; 3). Монбельярдська;
4). Червона датська; 5). Айрширська; 6). Червоно-ряба голишинська.

6. Інтенсивність використання корів характеризують такі показники:

1). Коефіцієнт постійності лактації; 2). Коефіцієнт молочності;
3). Надій на середньорічну корову; 4). Витрати корму на 1 кг/ц молока;
5). Оплата корму молоком; 6). Кількість молока виробленого на 100 га с.-г. угідь.

7. Максимальне споживання різних кормів дійними коровами на 100 кг живої маси за добу становить:

1	Зелених кормів, кг	А	12,0-15,0
2	Силосу, кг	Б	10,0-12,0

8. Роздоювання корів розпочинають після отелення не раніше кількості діб:

1). 15 діб;   2). 30 діб;   3). 35 діб;   4). 40 діб;   5). 45 діб.

9. При вирощуванні худоби на м'ясо у відповідні періоди застосовують наступні типи годівлі:

<i>Періоди</i>			<i>Тип годівлі</i>		
1	Вирощування	А	Об'ємно-концентратний	Г	Жомовий
2	Дорощування	Б	Молочно-концентратний	Д	Пасовищний
3	Відгодівл	В	Силосний		

10. Оптимальні розміри ферм з м'ясною худобою з закінченим оборотом стада (корів) в умовах основних зон України згідно Відомчих норм є такі:

	<i>Зона</i>		<i>Розміри (голів)</i>
1	Полісся	А	800-1200
2	Лісостеп	Б	400-600
3	Степ	В	600-800

Атестація 2. Тест 6

1. Згідно краніологічної класифікації названі породи худоби відносяться до такого типу:

	<i>Тип</i>		<i>Породи</i>
1	Довгоголовий	А	Чорно-ряба
2	Широколобий	Б	Лебединська
3	Короткорогий	В	Симентальська

2. Середня тривалість тільності великої рогатої худоби становить таку кількість діб:

1). 150;   2). 250;   3). 285;   4). 305;   5). 325.

3. Добова норма потреби у воді при продуктивності корів за лактацію 7000 кг становить:

1). 10 л.;   2). 20 л.;   3). 30 л.;   4). 75 л.;   5). 100 л..

4. Найчастіше використовують на фермах великої рогатої худоби України такі мобільні кормороздавачі:

1). КТУ-10;   2). КЛК-75;   3). РСП-10;   4). КЛО-75;
5). КУТ-3а;   6). РММ-5;   7). ТВК-80;   8). РСМ-8.

5. Молочний період при відгодівлі на м'ясо худоби молочних та комбінованих порід триває:

- 1). 60-120 днів; 2). 1-2 міс; 3). 4-6 міс.

6. Сучасні породи великої рогатої худоби відповідно мають таке походження:

1. Азіатське А симентальська Г червона степова
2. Європейське Б калмицька Д шортгорнська
В казахська

7. Фактори, від яких залежить термін дії бактерицидних властивостей молока:

- 1). Час одержання молока до його охолодження; 2). Пора року;
3). Стадія лактації; 4). Температура охолодження
5). Початкова кількість мікрофлори в молоці.

8. У скотарстві зазначені поняття мають таке визначення:

Назва понять		Визначення	
1.	Вихід туші	А	Відношення маси туші (кг) до її довжини (см)
2.	Забійна маса у відсотках	Б	М'язова і сполучна тканина з жировим м'ясо-накопиченням на кістках
3.	Забійний вихід	В	Маса туші + маса внутрішнього сала
4.	М'ясність туші	Г	Відношення забійної маси до передзабійної виражене у відсотках
		Д	Відношення маси туші до передзабійної маси виражене у відсотках

9. В м'ясному скотарстві отелення бажано проводити:

- 1). Сезонні; 2). Круглогодні.

10. Із зазначених найкращою за жирномолочністю є така порода:

- 1). Симентальська; 2). Червона степова; 3). Лебединська;
4). Джерсейська; 5). Айрширська.

Атестація 2. Тест 7

1. До вказаних груп порід худоби відносяться відповідно такі породи:

Групи порід	Породи
1 З високим надоєм і зниженим вмістом жиру	А Чорно-ряба
2 Жирномолочні	Б Джерсейська
3 З середнім надоєм і вмістом жиру в молоці	В Англерська
	Г Червона степова
	Д Червоно-ряба

2. Статева зрілість у великої рогатої худоби настає у віці:

1). 3-4 міс.; 2). 6-9 міс.; 3). 10-12 міс.; 4). 12-14 міс.; 5). 6-12 міс.; 6). 14-16 міс.

3. До переліку контрольованих факторів у цеху роздою та осіменіння відносяться:

1). Якість роздоювання; 2). Стан молочної залози; 3). Осіменіння корів
4). Отелення корів; 5). Утримання корів.

4. Оптимальним розміром технологічної групи бугайців на відгодівлі при безприв'язному утриманні в станках є:

1). 24-25 особин; 2). 30-40 особин; 3). 40-50 особин;
4). 18-20 особин; 5). 50-60 особин.

5. На відгодівлі фронт годівлі на вигульних майданчиках в залежності від віку становить:

Групи тварин		Фронт годівлі	
1	Корови	А	0,3
2	Телиці парувального віку	Б	0,5
3	Молодняк у віці 6-12 місяців	В	0,6
4	Телята у віці до 6 місяців		

6. Плідний період у великої рогатої худоби триває:

1). 80-90 діб; 2). 100-110 діб; 3). 220-230 діб; 4). 240-260 діб.

7. Порядок охолодження свіжоздоєного молока наступний:

1). Очищують від механічних домішок, охолоджують до температури не вище 0°C і не пізніше 5 годин;
2). Очищують від механічних домішок, охолоджують до температури не вище 6°C і не пізніше як через 2 години після закінчення процесу доїння корів;
3). Очищують від механічних домішок, охолоджують до температури не нижче 16°C без врахування часу після закінчення процесу доїння корів;
4). Очищують від механічних домішок, охолоджують до температури не нижче 10°C і не пізніше як через 8 годин після закінчення процесу доїння корів.

8. Мускульна тканина в тушах великої рогатої худоби в середньому становить:

1). до 50%; 2). 50-60%; 3). біля 65%; 4). децю більше 70.

9. Основним напрямом збільшення виробництва яловичини в Україні є:

1). Забезпечення кормами та повноцінна годівля худоби;
2). Використання енергоресурсозберігаючих технологій;
3). Використання промислового схрещування молочної худоби з м'ясною;
4). Збільшення чисельності поголів'я молочних і комбінованих порід;
5). Розвиток галузі м'ясного скотарства.

10. Вказані породи худоби відповідно відносяться до такого краніологічного типу:

	<i>Порода</i>	<i>Краніологічний тип</i>
1	Симентальська	А Bos taurus brachyceros
2	Швіцька	Б Bos taurus troutosus
3	Голландська чорно-ряба	В Bos taurus primigenius

Атестація 2. Тест 8

1. Найбільшу питому вагу серед молочних порід України в теперішній час займає:

- 1). Українська чорно-ряба молочна; 2). Українська червоно-ряба молочна;
3). Українська червона молочна; 4). Симентальська; 5). Білоголова українська.

2. При роздоюванні корів «авансують концкормами» на додаткове одержання молока, корм. од.:

- 1). 0,5-1; 2). 2-4; 3). 4-6; 4). 8-10.

3. На комплексах та спеціалізованих фермах по вирощуванню і відгодівлі худоби технологічні групи комплектують з урахуванням віку та живої маси худоби. Відповідність названих параметрів періодів відгодівлі є такими:

<i>Період</i>		<i>Вік молодняку</i>		<i>Різниця в живій масі</i>		<i>Жива маса, кг</i>	
1	Вирощування	А	10 міс.	I	5-10	а	35-50
2	Дорощування	Б	6 міс.	II	20	б	250
3	Відгодівля	В	10-20 днів			в	150

4. Індекс плідності у корів є високим, якщо він становить:

- 1). 30; 2). 35; 3). 48.

5. Відгодівельні майданчики для худоби з годівницями та напувалками можуть бути сезонної або цілорічної дії. Майданчики цілорічної дії обладнують навісами та приміщеннями за таких умов:

Розрахункова $t^{\circ}\text{C}$

Обладнання

- 1 Вище ніж 20°C А Трьохстінні навіси з вітрозахисними пристроями
2 20°C і нижче Б Закриті приміщення з вільним виходом тварин на майданчики

6. Внутрішньоутробний розвиток великої рогатої худоби має таку послідовність підперіодів:

- 1). Предплідний; 2). Зародковий; 3). Плідний.

7. У світі кількість порід великої рогатої худоби нараховується понад:

- 1). 300; 2). 800; 3). 1000; 4). 2000; 5). 5000.

8. Оптимальним варіантом за показником живої маси і віку при першому осіменінні та віку при першому отеленні є:

Варіант	Ознака		
	Жива маса, % від маси дорослої худоби	Вік першого плідного осіменіння, міс.	Вік першого отелу
1	80	20-24	29-33
2	70-75	15-18	24-27
3	60	14-16	23-25

9. В умовах молочного скотарства використовується трьохстадійна технологія відгодівлі худоби. Відповідність періодів вирощування та середньодобових приростів при її застосуванні є такою:

Періоди вирощування		Середньодобові прирости, г
1	Вирощування	А 1000 та більше
2	Дорощування	Б 900
3	Відгодівля	В 800

10. При доїнні корів у переносні доїльні відра проміжок часу між видоюванням молока і початком його охолодження не повинен перевищувати:
 1). 1 год.;   2). 2 год.;   3). Не має значення;   4). 20 хв.;   5). 45 хв..

Атестація 2. Тест 9

1. До вказаних груп споріднених порід худоби відповідно відносяться такі породи:

Групи споріднених порід	Перелік порід
1 Чорно-рябі	А Українська Д Голштинська чорно-ряба
2 Червоні	Б Симентальська Е Голландська чорно-ряба
3 Бурі	В Монбельярдська Є Лебединська
4 Сименталізовані	Г Англерська

2. В зимовий період забезпечити дійних корів каротином можна за рахунок включення в раціони:

1). Сіна;   2). Концкормів.

3. За умов інтенсивної годівлі інтенсивніше ростуть бички:

1). Не кастровані;   2). Кастровані.

4. Відповідність технології підсисного вирощування, що застосовується у м'ясному скотарстві, з його основними елементами така:

Термін підсису, міс.		Спосіб утримання		Використання пасовищ	
1	3-4	А	Прив'язний	І	З використанням
2	5-6	Б	Безприв'язний	ІІ	Без використання
3	6-8				
4	8-10				

5. З метою контролю росту тварин великої рогатої худоби зважування проводять за схемою:

1). 1,4,12,24 міс.;   2). 1,2,4,6,12,18,24 міс.;   3). 1,2,3,4,5,6,7,9,12,18,24 міс..

6. Для кожної із наведених стадій постнатального онтогенезу худоби відповідає така характеристика:

<i>Стадії онтогенезу</i>		<i>Характеристика</i>	
1	Новонародженості	А	Триває від 2 тижнів до 6-8 міс. Основний корм молоко поступово замінюється рослинними кормами. Інтенсивний ріст передшлунків. До кінця періоду стабілізуються процеси рубцевого травлення.
2	Молочного живлення	Б	Триває 2-3 тижні, від народження до відносної їх незалежності від материнського організму. Відбуваються зміни характеру дихання, кровообігу і живлення, становлення терморегуляції, вироблення умовних рефлексів на зовнішні фактори
3	Статевого дозрівання	В	Це період найбільш інтенсивного росту після молочного періоду; у тварин регулярно повторюються статеві цикли, розвиваються вторинні статеві ознаки
4	Зрілості	Г	Починається після закінчення загального росту тіла тварин. Тривалість залежить від експлуатації тварин, в середньому 8-10 років. У цей час проявляється максимальна продуктивність
5	Старіння	Д	Відбувається зниження обміну речовин і продуктивності тварин

7. Для молочних корів за показниками відтворної здатності оптимальним варіантом є такий:

<i>Показник</i>		<i>Варіант</i>		
		А	Б	В
1	Запліднюваність після першого осіменіння, відсоток корів	50	60 і більше	50
2	Індекс осіменіння	1,3-1,5	2,0	2,5
3	Коефіцієнт відтворної здатності	0,85	0,75	0,35-1
4	Індекс плодючості (за Дохі)	37	41 і більше	38

8. Із зазначених показників, до показників рівня молочної продуктивності відносяться:

1). Надій за добу;   2). Вміст жиру в молоці;   3). Надій за лактацію.

9. Необхідність ретельного видоювання корів пов'язано з такою причиною:

- 1). Необов'язково повністю видоювати корову;
- 2). Підвищується вміст жиру та запобігає захворюванню вим'я;
- 3). Знижується вміст жиру;
- 4). Підвищується кількість лактози, мінеральних речовин.

10. Із наведеного переліку порід при створенні української червоно-рябої молочної породи використовувались наступні породи:

- 1). Червона степова; 2). Симентальська; 3). Монбельярдська;
4). Червона датська; 5). Айришська; 6). Червоно-ряба голишинська.

Атестація 2. Тест 10

1. Зазначені показники молочної продуктивності мають такі формули розрахунку:

Показники		Формули	
1	Коефіцієнт молочності	А	$\frac{\text{Надій за лактацію} \times 100}{\text{Жива маса}}$
2	Коефіцієнт постійності надоїв	Б	$\frac{\text{Фактичний надій за лактацію} \times 100}{\text{Найвищий добовий надій} \times \text{дійні дні}}$
3	Середній вміст жиру в молоці	В	$\frac{\text{Сума 1\% молока}}{100}$
4	Кількість молочного жиру	Г	$\frac{\text{Сума 1\% молока за період}}{\text{Кількість натурального молока за цей же період}}$

2. Максимальне споживання різних кормів дійними коровами на 100 кг живої маси за добу становить:

- 1). Зелених кормів; А. 12,0-15,0;
2). Силосу; Б. 10,0-12,0.

3. До показників м'ясної продуктивності худоби, за якими оцінюють її після забою відносяться:

- 1). Жива маса; 2). Маса туші; 3). Середньодобовий приріст;
4). Забійний вихід; 5). Оплата корму; 6). Передзабійна маса;
7). Морфологічний склад; 8). Хімічний склад.

4. Оптимальним віком досягнення молодняком великої рогатої худоби здавальних кондицій 400-450 кг, що характерно для напівінтенсивної системи вирощування і відгодівлі є:

- 1). 18-20 міс; 2). 13-14 міс; 3). 22-24 міс; 4). 16-18 міс.

5. Оптимальні розміри ферм з м'ясною худобою з закінченим оборотом стада (корів) в умовах основних зон України згідно Відомчих норм є такі:

	Зона	Розміри (голів)
1	Полісся	А 800-1200
2	Лісостеп	Б 400-600
3	Степ	В 600-800

6. В залежності від ареалу поширення названі породи худоби відповідно відносяться:

1 Глобальні	А Швіцька	Г Лебединська
2 Локальні	Б Симентальська	Д Сіра українська
3 Що зникають	В Чорно-ряба	

7. Інтенсивність використання корів характеризують такі показники:

1). Коефіцієнт постійності лактації;	2). Коефіцієнт молочності;
3). Надій на середньорічну корову;	4). Витрати корму на 1 кг/ц молока;
5). Оплата корму молоком;	6). Кількість молока виробленого на 100 га с.-г. угідь.

8. Рекомендоване навантаження корів на одного оператора машинного доїння при роботі з двома доїльними апаратами на доїльній установці АДМ-8 становить, голів:

1). 30;	2). 40;	3). 50;	4). 60;	5). 70.

9. Площа відпочинку для м'ясної худоби різного віку при безприв'язному утриманні на вигульних майданчиках має становити:

Групи тварин		Площа, кв.м.	
1	Корови	А	20
2	Телиці парувального віку	Б	15
3	Телята у віці 6-12 місяців	В	4
4	Телята у віці до 6 місяців	Г	10

10. Із наведеного переліку порід при створенні бурої молочної породи використовувались наступні породи :

1). Симентальська;	2). Лебединська;	3). Швіцька;
4). Джерсейська;	5). Чорно-ряба гоштинська.	

Атестація. Тест 11

1. Площа відпочинку для м'ясної худоби різного віку при безприв'язному утриманні в приміщеннях має становити:

Групи тварин		Площа, кв.м.	
1	Корови	А	3,5-4,0
2	Телиці парувального віку	Б	3,0
3	Телята у віці 6-12 місяців	В	2,5
4	Телята у віці до 6 місяців		

2. У скотарстві зазначені поняття мають таке визначення:

Назва понять		Визначення	
1	Вихід туші	А	Відношення маси туші (кг) до її довжини (см) у відсотках
2	Забійна маса	Б	М'язова і сполучна тканина з жировим накопиченням на кістках
3	Забійний вихід	В	Маса туші + маса внутрішнього сала
4	М'ясо	Г	Відношення забійної маси до передзабійної виражене у відсотках
5	М'ясність туші	Д	Відношення маси туші до передзабійної маси виражене у відсотках

3. Молочний період при відгодівлі на м'ясо худоби молочних та комбінованих порід триває:

- 1). 60-120 днів;   2). 1-2 міс;   3). 4-6 міс.

4. В зимовий період забезпечити дійних корів відповідним поживним елементом можна за рахунок включення в раціони:

1	Цукор	А	Концентровані корми
2	Крохмаль	Б	Меляса
3	В зимовий		

5. В м'ясному скотарстві отелення бажано проводити:

- 1). Сезонні; 2). Круглогодні.

6. Плідний період у великої рогатої худоби триває:

- 1). 80-90 ðið;   2). 100-110 ðið;   3). 220-230 ðið;   4). 240-260 ðið.

7. Середня тривалість тільності великої рогатої худоби становить таку кількість діб:

- 1). 150;   2). 250;   3). 285;   4). 305;   5). 325.

8. На відтворну здатність корів найбільше впливають:

- 1). Тривалість сухостійного періоду;
- 2). Тривалість міжотільного періоду;
- 3). Тривалість сервіс-періоду;
- 4). Тривалість тільності.

9. У спеціалізованому м'ясному скотарстві телят від корів відлучають у віці:

- 1). 1-2 дні;   2). 5-7 днів;   3). 2-3 міс.;   4). 6-8 міс.   5). 8-10 міс.

10. У світі кількість порід великої рогатої худоби нараховується понад:

- 1). 300;   2). 800;   3). 1000;   4). 2000;   5). 5000.

Атестація. Тест 12

1. Мускульна тканина в тушах великої рогатої худоби в середньому становить:

- 1). до 50%;   2). 50-60%;   3). біля 65%;   4). дещо більше 70%.

2. До худоби зазначених напрямів продуктивності відповідно відносяться такі породи:

<i>Напрямок продуктивності</i>		<i>Породи</i>			
1	Молочні	А	Симентальська	Е	Бура карпатська
2	Комбіновані	Б	Червоно-ряба	Є	Айрширська
3	М'ясні	В	Чорно-ряба	Ж	Герефордська
		Г	Червона степова	З	Голштинська
		Д	Лебединська	І	Кіанська

3. Потреба в енергії лактуючої корови залежить, в основному, від:

- 1). Рівня продуктивності корови;   2). Хімічного складу молока;
3). Живої маси корови;   4). Періоду лактації.

4. Під ростом тварин, в тому числі великої рогатої худоби, розуміють:

- 1). Збільшення розмірів організму, його маси, лінійних та об'ємних розмірів;
2). Процес, що відбувається на ранніх стадіях онтогенезу;
3). Процес, при якому дисиміляція перевищує асиміляцію.

5. Основним напрямом збільшення виробництва яловичини в Україні є:

- 1). Забезпечення кормами та повноцінна годівля худоби;
2). Використання енергоресурсозберігаючих технологій;
3). Використання промислового схрещування молочної худоби з м'ясною;
4). Збільшення чисельності поголів'я молочних і комбінованих порід;
5). Розвиток галузі м'ясного скотарства.

6. Сучасні породи великої рогатої худоби відповідно мають таке походження:

1. Азіатське	А	симентальська	Г	червона степова
2. Європейське	Б	калмицька	Д	шортгорнська
	В	казахська		

7. Молоко корів вважається анормальним з вмістом таких речовин:

- 1). Зі збільшеним вмістом соматичних клітин;
2). Зі збільшеним вмістом вітамінів, мінеральних речовин;
3). Зі збільшенням сухого обезжиреного залишку.

8. Індекс плідності у корів є високим, якщо він становить:

- 1). 30;   2). 35;   3). 48.

9. Питома вага корів у структурі стада м'ясного напрямку продуктивності складає:

- 1). 10-30%;   2). 30-50%;   3). 40-60%;   4). 60-70%;   5). 70-80%.

10. Із зазначених показників, до показників рівня молочної продуктивності відносяться:

- 1). Надій за добу; 2). Вміст жиру в молоці; 3). Надій за лактацію;
4). Молочний жир; 5). Вміст білку в молоці; 6). Пожиттєвий надій.

Атестація 2. Тест 13

1. При створенні української червоної молочної породи були використані такі породи:

- 1). Червона степова; 2). Айрширська; 3). Джерсейська; 4). Англерська;
5). Червона горбатівська; 6). Червона датська; 7). Червоно-ряба голишинська.

2. Мускульна тканина в тушах великої рогатої худоби в середньому становить:

- 1). до 50%; 2). 50-60%; 3). біля 65%; 4). децю більше 70%.

3. Під ростом тварин, в тому числі великої рогатої худоби, розуміють:

- 1). Збільшення розмірів організму, його маси, лінійних та об'ємних розмірів;
2). Процес, що відбувається на ранніх стадіях онтогенезу;
3). Процес, при якому дисиміляція перевищує асиміляцію.

4. В умовах молочного скотарства використовується трьохстадійна технологія відгодівлі худоби. Відповідність періодів вирощування та середньодобових приростів при її застосуванні є такою:

Періоди вирощування		Середньодобові прирости, г	
1	Вирощування	А	1000 та більше
2	Дорощування	Б	900
3	Відгодівля	В	800

5. Потреба в енергії лактуючої корови залежить, в основному, від:

- 1). Рівня продуктивності корови; 2). Хімічного складу молока;
3). Живої маси корови; 4). Періоду лактації.

6. З метою контролю росту тварин великої рогатої худоби зважування проводять за схемою:

- 1). 1,4,12,24 міс.; 2). 1,2,4,6,12,18,24 міс.; 3). 1,2,3,4,5,6,7,9,12,18,24 міс..

7. До причин природженої і набутої неплідності великої рогатої худоби відповідно відносяться:

1	Природжена неплідність	А	Инфантилізм
2	Набута неплідність	Б	Фримартинізм
		В	Неповноцінна годівля
		Г	Вік тварин
		Д	Технологія осіменіння

8. Статева зрілість у великої рогатої худоби настає у віці:

- 1). 3-4 міс.; 2). 6-9 міс.; 3). 10-12 міс.;
4). 12-14 міс.; 5). 6-12 міс.; 6). 14-16 міс..

9. Отелення м'ясних корів проводять:

- 1). У стійлах; 2). У денниках на глибокій підстилці;
3). В боксах на щільній підлозі; 4). Вільно на пасовищі.

10. На відтворну здатність корів найбільше впливають:

- 1). Тривалість сухостійного періоду; 2). Тривалість міжотельного періоду;
3). Тривалість сервіс-періоду; 4). Тривалість тільності.

Атестація 2. Тест 14

1. При селекції голштинської породи історично враховувались наступні показники:

- 1). Величина надою; 2). Тип тварин; 3). Жива маса та величина надою;
4). Величина надою та жирномолочність.

2. Для молочних корів за показниками відтворної здатності оптимальним варіантом є такий:

Показник		Варіант		
		А	Б	В
1	Запліднюваність після першого осіменіння, відсоток корів	50	60 і більше	50
2	Індекс осіменіння	1,3-1,5	2,0	2,5
3	Коефіцієнт відтворної здатності	0,85	0,75	0,35-1
4	Індекс плодючості (за Дохі)	37	41 і більше	38

1. Від корови живою масою 500 кг можна одержати молока при збалансованому раціоні згідно деталізованих норм:

Енергія раціону, корм. од.		Добовий надій молока, кг	
1	20	А	20
2	15	Б	30

4. При формуванні нагульних черед м'ясної худоби враховують такі показники:

1. Стать; 2. Породу; 3. Вік; 4. Живу масу;
5. Тип конституції; 6. Вгодованість.

5. Площа відпочинку для м'ясної худоби різного віку при безприв'язному утриманні в приміщеннях має становити:

Групи тварин		Площа, кв.м.	
1	Корови	А	3,5-4
2	Телиці парувального віку	Б	3,0
3	Телята у віці 6-12 місяців	В	2,5
4	Телята у віці до 6 місяців		

5. Внутрішньоутробний розвиток великої рогатої худоби має таку послідовність підперіодів:

- 1). Предплідний; 2). Зародковий; 3). Плідний.

6. Середня тривалість тільності великої рогатої худоби становить таку кількість діб:

- 1). 150; 2). 250; 3). 285; 4). 305; 5). 325.

7. Роздоювання корів розпочинають після отелення не раніше такої кількості діб:

- 1). 15 діб; 2). 30 діб; 3). 35 діб; 4). 40 діб; 5). 45 діб.

8. Площа відпочинку для м'ясної худоби різного віку при безприв'язному утриманні на вигульних майданчиках має становити:

Групи тварин		Площа, кв.м.	
1	Корови	А	20
2	Телиці парувального віку	Б	15
3	Телята у віці 6-12 місяців	В	4
4	Телята у віці до 6 місяців	Г	10

9. В м'ясному скотарстві з метою створення стада, позбавленого ускладнень при отеленнях, перебіг отелень оцінюють за шкалою:

- 1). 100(сто) бальною; 2). 10-ти бальною; 3). 5-ти бальною.

10. Із наведеного переліку порід при створенні бурої молочної породи використовувались наступні породи :

- 1). Симентальська; 2). Лебединська; 3). Швіцька;
4). Джерсейська; 5). Чорно-ряба голишинська.

Атестація 3. Тест 1

1. Інбридинг в ступені II-II вважається:

- 1). Віддалений; 2). Помірний; 3). Кровозмішування; 4). Близький.

2. Тривалість лактації вважається нормою таку кількість діб:

- 1). 300; 2). 305; 3). 400; 4). 405; 5). 500.

3. Операції по обслуговуванню новонароджених телят проводяться у такий час:

Операції	Час проведення
1 Перше випоювання молозивом матері	А Після того, як обсохне теля
2 Перше зважування теля	Б Не пізніше 40 хвилин після народження

4. При прив'язному утриманні корів в одному безперервному ряду допускається розміщувати не більше такої кількості стійл:

- 1). 25; 2). 35; 3). 40; 4). 45; 5). 50.

5. Потреба в перетравному протеїні в розрахунку на 1 корм. од. у дійних корів в середньому становить, г:

- 1). 30-40;   2). 60-70;   3). 100-110;   4). 150-200.

6. У годівлі худоби, яка знаходиться на забрудненій радіонуклідами території застосовують наступні кормові добавки:

1	Природні	А	Глина
2	Штучні	Б	Цеоліти
		В	Одержані з морських водоростей
		Г	Одержані з панцирів крабів

7. Для відпочинку худоби на вигульних майданчиках влаштовують «кургани» з розрахунку на одну тварину, м²:

- 1). 1-2;   2). 2-3;   3). 3-5;   4). 6-8;   5). 10-15.

8. Еталоном якості яловичини є м'ясо такої м'ясної породи:

- 1). Лімузинська;   2). Санта-гертруда;   3). Абердин-ангуська;   4). Кіанська.

9. Переваги безприв'язного утримання худоби полягають у наступному:

- 1). Навантаження на оператора збільшується до 1000 голів;
2). Індивідуальне обслуговування;
3). Моціон для худоби;
4). Не потрібно споруджувати стійла, прив'язі.

10. При комплектуванні комплексів молодняком у віці 10-20 днів формують групи за живою масою та віком. Різниця між тваринами не повинна перевищувати по віку таку кількість діб:

- 1). 3-5;   2). 5-8;   3). 10-15;   4). 20-30;   5). 30-35.

Атестація 3. Тест 2

1. Операції по обслуговуванню новонароджених телят проводяться відповідно у такий час:

Операції	Час проведення
1. Початок випоювання водою	А 3 –й день після народження
2. Перевід на випоювання збірним молозивом	Б 10-й день після народження
3. Обезрожування телят електрокаутером	В 7-14 день після народження

2. Профілакторій повинен розділятися суцільними перегородками на ізольовані секції місткістю не більше такої кількості кліток кожна:

- 1). 20;   2). 25;   3). 30;   4). 35;   5). 40.

3. Згідно норм до систем і способів утримання великої рогатої худоби відповідно відносяться:

1 Системи утримання	А Цілорічне стійлове
2 Способи утримання	Б Прив'язне
	В Безприв'язне з відпочинком у боксах
	Г Безприв'язне з відпочинком на глибокій підстилці
	Д Стійлово-вигульне
	Е Стійлово-табірне

4. Конверсія кормового протеїну в харчовий протеїн при виробництві молока великою рогатою худобою становить:

- 1). 1 кг;   2). 3 кг;   3). 6 кг;   4). 10 кг;   5). 15 кг.

5. При вирощуванні ремонтних телиць молочних та комбінованих порід оптимальним у збільшенні маси тіла від народження до 6-ти місячного віку є:

- 1). у 2-3 рази;   2). у 4-5 разів;   3). у 7-8 разів;   4). у 10-12 разів;   5). у 15-20 разів.

6. При комплектуванні комплексів молодняком у віці 10-20 днів формують групи за живою масою та віком. Різниця між тваринами не повинна перевищувати по віку таку кількість діб:

- 1). 3-5;   2). 5-8;   3). 10-15;   4). 20-30;   5). 30-35.

7. Переваги безприв'язного утримання худоби полягають у наступному:

- 1). Навантаження на оператора збільшується до 1000 голів;
2). Індивідуальне обслуговування;   3). Моціон для худоби;
4). Не потрібно споруджувати стійла, прив'язі.

8. Для відпочинку худоби на вигульних майданчиках влаштовують «кургани» з розрахунку на одну тварину, м²:

- 1). 1-2;   2). 2-3;   3). 3-5;   4). 6-8;   5). 10-15.

9. Впровадження малогабаритних комбікормових установок забезпечує зниження собівартості комбікормів в середньому на:

- 1). 10-15%;   2). 12-17%;   3). 20-25%;   4). 40-50%;   5). 70-90%.

10. При використанні пасовищ, на них влаштовують літні табори, якщо ферми віддалені від пасовищ не менше ніж:

- 1). 3 км;   2). 5 км;   3). 6 км;   4). 7 км;   5). 10 км.

Атестація 3. Тест 3

1. На виробництво 1 кг протеїну яловичини потрібно таку кількість кормового протеїну:

- 1). 10кг;   2). 17кг;   3). 23кг;   4). 30кг;   5). 36кг.

3. Потреба в перетравному протеїні в розрахунку на 1 корм. од. у телят до 3-місячного віку становить, г:

- 1). 60-65;   2). 75-80;   3). 90-100;   4). 135-150.

4. При використанні пасовищ, на них влаштовують літні табори, якщо ферми віддалені від пасовищ не менше ніж:

- 1). 3 км;   2). 5 км;   3). 6 км;   4). 7 км;   5). 10 км.

5. При нормі годівлі в 10 корм. од. за добу у дійних корів живою масою 500 кг розраховано отримувати молока за добу:

- 1). 1 кг;   2). 5 кг;   3). 10 кг;   4). 15 кг;   5). 20 кг.

6. Закладання глибокої незмінної підстилки у приміщеннях здійснюють восени, до переведення худоби на стійлове утримання, шляхом укладання шару сухої соломи з наступним додатковим внесенням її з розрахунку на голову за добу таким чином:

<i>Шар соломи, см</i>		<i>Добова норма підстилки</i>	
1.	10-15	А	1,0
2.	20-30	Б	2,0
3.	30-40	В	3,0
4.	50-80	Г	4,0

7. Оптимальні показники технологічного процесу вирощування до 1 року молодняку молочних і комбінованих порід на м'ясо при безприв'язному утриманні на глибокій підстилці з годівлею на вигульно-кормових майданчиках є наступними:

<i>Вікова група</i>		<i>Норма площі приміщення, м²/гол</i>	
1.	з 14-20 днів до 3-х міс	А	2,5
2.	3-6 міс	Б	1,5
3.	6-12 міс	В	1,2

8. Молозивний період у корів згідно норм триває не більше такої кількості діб:

- 1). 2;   2). 3;   3). 4;   4). 5;   5). 6.

9. Більш висока біоенергетична ефективність виробництва молока та яловичини буде при такому способі утримання:

- 1). Прив'язне;   2). Безприв'язне.

10. Серед м'ясної худоби усі рекорди за живою масою належать породі:

- 1). Кіанській;   2). Абердин-ангуській;   3). Шаролецькій;   4). Українській м'ясній.

Атестація 3. Тест 5

1. Серед м'ясної худоби усі рекорди за живою масою належать породі:

- 1). Кіанській;   2). Абердин-ангуській;   3). Шаролецькій;   4). Українській м'ясній.

2. Для визначення розвитку тварин м'ясних порід всіх вікових груп зважують до годівлі в наступні вікові періоди:

<i>Групи тварин</i>		<i>Вікові терміни</i>	
1	Бугаї-плідники	А	Один раз в рік до 5-річного віку
2	Корови	Б	При народженні, при відлученні від матерів, у віці 210 днів, у 12,15 міс.
3	Бугайці	В	В кінці кожного місяця контрольного періоду з 8 до 15-міс. віку
4	Бугайці, що знаходяться на контролі	Г	При народженні, при відлученні від матерів, у віці 210 днів, у 12 міс., при першому спарюванні (з вказівкою віку)
5	Телиці		

3. Згідно типових схем годівлі в місячному віці телята молочних порід випивають молока за добу, кг:

1). 4-6;   2). 1-2;   3). 8-10;   4). 11-18.

2. Оптимальні показники переваг використання всіх видів кормів у складі повнораціонних збалансованих кормосумішей, що роздаються на кормові столи кормозмішувачами «міксерами» такі:

	<i>Показники</i>		<i>Параметри</i>
1	Підвищення продуктивності	А	25-30 %
2	Зниження витрат кормів	Б	12-15%
3	Зниження витрат енергоресурсів	В	15-20%

5. Структура раціонів для корів визначає наступне:

- 1). Співвідношення груп кормів за масою;
- 2). Співвідношення груп кормів за енергетичною поживністю;
- 3). Тип годівлі;
- 4). Поживність окремих груп кормів.

6. Для відпочинку худоби на вигульних майданчиках влаштовують «кургани» з розрахунку на одну тварину, м²:

1). 1-2;   2). 2-3;   3). 3-5;   4). 6-8;   5). 10-15.

7. На виробництво 1 кг протеїну яловичини потрібно таку кількість кормового протеїну:

1). 10кг;   2). 17кг;   3). 23кг;   4). 30кг;   5). 36кг.

8. Максимальне споживання сухої речовини коровами на 100 кг живої маси при масі тіла 500 кг з надоем 30 кг молока складатиме:

1). 2,4 кг;   2). 3,4 кг;   3). 4,4 кг.

9. Молозивний період у корів згідно норм триває не більше такої кількості діб:

1). 2;   2). 3;   3). 4;   4). 5;   5). 6.

10.Тривалість перебування корови з телям у деннику повинна бути такою:

1). До 6 год.;   2). До 12 год.;   3). До 24 год.;   4). До 36 год.;   5). До 48 год.

Атестація 3. Тест 6

1. Із наведеного переліку м'ясних порід худоби до скороспілих відносяться:

1. Українська м'ясна;   2. Кіанська;   3. Лімузинська;   4. Шортгорнська;
5. Герефордська;   6. Абердин-ангуська;   7. Санта-гердруда.

1. Молочність м'ясних корів оцінюють за живою масою потомків у віці 210 днів в залежності від віку корів та кількості приплоду. При оцінці молочності молодих корів фактичну масу потомків у віці 210 днів збільшують:

У первісток на		За другим отеленням на	
1.	2%	А	2%
2.	3%	Б	3%
3.	4%	В	4%
4.	5%	Г	5%
5.	10%	Д	10%

3. Схеми годівлі телят передбачають випоювання незбираного молока за молочний період не менше:

1). 40-60 кг;   2). 180-200 кг;   3). 300-600 кг;   4). 600-800 кг.

4. Оптимальні показники енергоресурсозбереження при організації в господарствах прифермських культурних та покращених природних пасовищ з загінно-порціонною, із застосуванням електропастухів системою випасання худоби такі:

Енергоресурсозбереження		Параметри	
1.	Підвищення продуктивності	А	20-25%
2.	Зниження собівартості	Б	10-15%
3.	Зменшення витрат концентратів	В	30-40 %

5. М'яке вершкове масло одержують з молока при надлишку в раціоні корів таких кормів:

1). Висівок;   2). Макухи;   3). Буряку;   4). Сінажу;   5). Жому.

6. Еталоном якості яловичини є м'ясо такої м'ясної породи:

1). Лімузинська;   2). Санта-гердтруда;
3). Абердин-ангуська;   4). Кіанська.

7. Нормальна тривалість родів великої рогатої худоби становить:

1). 10-15 хв.;   2). 3-8 хв.;   3). 5-6 год.;   4). 0,5-4,0 год;   5). 6,5-7 год.

8. Кратність підсосу телят за першу добу після народження має бути такою кількістю разів:

1). 2-3;   2). 4-5;   3). 5-11;   4). 15-20;   5). 25-30.

9. Для ремонтних телиць більш раціонально застосовувати таке утримання:

- 1). Цілорічне прив'язне утримання; 2). Стійлово-пасовищне безприв'язне;
3). Прив'язне взимку, влітку пасовищне.

10. При вирощуванні племінних бугайців їх жива маса в контрольні періоди повинна перевищувати вимоги стандарту не менш, як на:

- 1). 20%; 2). 30%; 3). 35%; 4). 40%; 5). 45%.

Атестація 3. Тест 7

1. При створенні української м'ясної породи були використані наступні породи худоби:

- 1). Чорно-ряба; 2). Симентальська; 3). Сіра українська;
4). Шаролецька; 5). Кіанська; 6). Лімузинська.

2. Кратність підсосу телят за першу добу після народження має бути такою кількістю разів:

- 1). 2-3; 2). 4-5; 3). 5-11; 4). 15-20; 5). 25-30.

3. Із зазначених варіантів технологічних параметрів вирощування ремонтних бугайців у 2-му технологічному періоді (від 60 до 240 денного віку) є оптимальним:

Показник	Варіант	
	А	Б
1. Жива маса, кг на початку періоду, в кінці періоду, кг	115	110
	310 і більше	290 і більше
2. Середньодобові прирости, г	1260	1000
3. Спосіб утримання	Безприв'язний у клітках по 5-6 голів	Прив'язний
4. Температура повітря у приміщенні, °C	15	10
5. Вологість у приміщенні, %	70	80

4. Концентрація енергії в раціонах середньопродуктивних корів повинна бути:

- 1). 0,1-1,1; 2). 1,5-2,0; 3). 0,4-0,5; 4). 2,0-2,5; 5). 0,7-0,9.

5. Впровадження малогабаритних комбікормових установок забезпечує зниження собівартості комбікормів в середньому на:

- 1). 10-15%; 2). 12-17%; 3). 20-25%; 4). 40-50%; 5). 70-90 %.

6. На оцінювання за якістю потомства ставлять тільки тих бугаїв, які пройшли таку експертизу:

- 1). Екологічну; 2). Генетичну; 3). Клінічну.

7. Оптимальні показники технологічного процесу вирощування до 1 року молодняку молочних і комбінованих порід на м'ясо при безприв'язному утриманні на глибокій підстилці з годівлею на вигульно-кормових майданчиках є наступними:

<i>Вікова група</i>		<i>Норма площі приміщення, м²/гол</i>	
1.	від 14-20 днів до 3-х міс	А	2,5
2.	3-6 міс	Б	1,5
3.	6-12 міс	В	1,2

8. Масаж вимені нетелів проводиться розпочинаючи і закінчуючи в такі місяці тільності:

1). 2-9 місяців; 2). 4-6 місяців; 3). 5-8 місяців; 4). 7-8 місяців; 5). 8-9 місяців.

9. Основні переваги прив'язного утримання корів з доїнням на лінійних установках такі:

- 1). Малі витрати праці на виробництво молока;
- 2). Комфортні умови відпочинку корів;
- 3). Можливість роздоювання корів;
- 4). Індивідуальне обслуговування корів;
- 5). Раціонально витрачаються корми.

10. Профілакторій повинен розділятися суцільними перегородками на ізольовані секції місткістю не більше такої кількості кліток кожна:

1). 20; 2). 25; 3). 30; 4). 35; 5). 40.

Атестація 3. Тест 8

1. Згідно класифікації м'ясних порід великої рогатої худоби вони розподіляються на британські, франко-італійські, американські та вітчизняні. Відповідно до них відносяться такі породи:

<i>Класифікація</i>		<i>Породи</i>	
1.	Британські	А	Шаролезька
2.	Франко-італійські	Б	Кіанська
3.	Американські	В	Поліська
4.	Вітчизняні	Г	Волинська
		Д	Герефордська
		Е	Шортгорнська
		Є	Санта-гертруда

2. Новонародженим телятам добова кількість молозива і молока має становити від їх живої маси:

1). Третину; 2). П'яту частину; 3). Десята частину; 4). Двадцятину частину.

3. До варіантів безприв'язного утримання дійних корів відносяться:

1). Боксове; 2). Комбібоксове; 3). Групове; 4). На глибокій підстилці
5). Боксове з режимною годівлею; 6). Стійлове.

4. Технологічні параметри вирощування бугайців у 4-х технологічному періоді є наступними:

<i>Показник</i>		<i>Варіант</i>	
		А	Б
1	Тривалість 4 періоду, днів	1420	1500
2	Середньодобовий приріст	600	400
3	Спосіб утримання	Безприв'язний	Прив'язний у індивідуальних стійлах
4	Температура, °С	12	18
5	Вологість, %	50-85	90

5. Організація диференційованої нормованої годівлі за основними фізіологічними періодами та фазами лактації за сучасними деталізованими нормами підвищує молочну продуктивність в середньому на:

1). 10-15%;   2). 12-17%;   3). 20-25%;   4). 40-50%;   5). 60-70%.

6. Оптимальними показниками технологічного процесу вирощування до 1 року молодняку молочних і комбінованих порід на м'ясо при безприв'язному боксовому утриманні на решітчастій підлозі є:

<i>Вікова група</i>		<i>Норма площі приміщення, м²/гол</i>	
1.	від 14-20 днів до 3-х міс.	А	1,3
2.	3-6 міс.	Б	1,1
3.	6-12 міс.	В	1,8

7. При прив'язному утриманні протягом дня тваринам (за винятком тих, що на відгодівлі) надається прогулянка на вигульних майданчиках тривалістю не менше:

1). 2 год.;   2). 4 год.;   3). 5 год.;   4). 6 год.;   5). 12 год.

8. Оптимальні показники переваг використання всіх видів кормів у складі повнораціонних збалансованих кормосумішей, що роздаються на кормові столи кормозмішувачами «міксерами» такі:

<i>Показники</i>		<i>Параметри</i>	
1.	Підвищення продуктивності	А	25-30%
2.	Зниження витрат кормів	Б	12-15%
3.	Зниження витрат енергоресурсів	В	15-20%

9. Оптимальний режим проведення моціону для корів є наступними:

<i>Частота</i>		<i>Термін</i>		<i>Проходження відстані, км</i>	
1	Щоденно	А	1-2 години	I	0,5-1,0
2	1 раз у 2 доби	Б	3-4 години	II	2,0-3,0
3	1 раз за тиждень	В	5-6 годин	III	4,0-5,0

10. Тільний сухостійний корові живою масою 500 кг з плановим надоєм 3000 кг за рік потрібно на добу, корм. од.:

- 1). 1;   2). 8;   3). 15;   4). 25.

Атестація 3. Тест 9

1. Вітчизняна південна м'ясна порода великої рогатої худоби була затверджена та мала відповідні показники інтенсивності росту і забійного виходу такі:

Показник	Варіант		
	А	Б	В
1. Час затвердження, рік	2008	2009	2010
2. Інтенсивність росту, г	1000	1100-1350	1500
3. Забійний вихід, %	55-60	60-63	64-65

2. Оптимальні показники технологічного процесу вирощування ремонтних телиць поточного періоду різного віку є такими:

Вікова група	Температура	Вологість	Норма площі
	повітря, °С	повітря, %	приміщення, м ² /гол
1. До 20 днів	А. 12	І.30-60	а.0,6
2. 20-180 днів	Б. 10	ІІ.40-75	б.0,8
	В. 17	ІІІ.40-85	в.1,1

3. Тривалість перебування корови з телям у деннику повинна бути такою:

- 1). До 6 год;   2). До 12 год;   3). До 24 год;   4). До 36 год;   5). До 48 год.

4. При безприв'язному утриманні корів і дворазовому доїнні їх в доїльних залах витрати праці складають в середньому люд./год.:

- 1). 1-2;   2). 1,5-2;   3). 2,5-3;   4). 5-7;   5). 7-8.

5. Серед м'ясної худоби усі рекорди за живою масою належать породі:

- 1). Кіанській;   2). Абердин-ангусській;   3). Шаролецькій;   4). Українській м'ясній.

6. Молозивний період у корів згідно норм триває не більше такої кількості діб:

- 1). 2;   2). 3;   3). 4;   4). 5;   5). 6.

7. Тривалість лактації вважається нормою таку кількість діб:

- 1). 300;   2). 305;   3). 400;   4). 405;   5.) 500.

8. Для визначення розвитку тварин м'ясних порід всіх вікових груп зважують до годівлі в наступні вікові періоди:

Групи тварин		Вікові терміни	
1.	Бугаї-плідники	А	Один раз в рік до 5-річного віку
2.	Корови	Б	При народженні, при відлученні від матерів, у віці 210 днів, у 12, 15 місяців
3.	Бугайці	В	В кінці кожного місяця контрольного періоду з 8-ми до

			15-ти місячного віку
4.	Бугайці, що знаходяться на контролі	Г	При народженні, при відлученні від матерів, у віці 210 днів, у 12-ти місяців, при першому спарюванні (з вказівкою віку)
5.	Телиці		

9. Оптимальна площа вигульно-кормового майданчика на 1 корову /в т.ч. з твердим покриттям має бути такою (м²):

1). 16/8;   2). 25/10;   3). 20/8;   4). 15/5;   5). 30/10.

10. Нормальна тривалість родів великої рогатої худоби становить:

1). 10-15 хв.;   2). 3-8 хв.;   3). 5-6 год.;   4). 0,5-4,0 год.;   5). 6,5-7 год.

Атестація 3. Тест 10

1. Максимальне споживання сухої речовини коровами на 100 кг живої маси при масі тіла 500 кг з надоем 30 кг молока складатиме:

1). 2,4 кг;   2). 3,4 кг;   3). 4,4 кг.

2. На оцінювання за якістю потомства ставлять тільки тих бугаїв, які пройшли таку експертизу:

1). Екологічну;   2). Генетичну;   3). Клінічну.

3. Оптимальними показниками технологічного процесу вирощування ремонтних телиць після молочного періоду річного віку є:

Вікова група		Температура повітря, °C	Вологість повітря, %	Норма площі приміщення, м ² /гол
1.	6-12 міс	А. 1	І. 30-60	а. 2,0-3,0
2.	старше 12 міс	Б. 10	ІІ. 40-75	б. 2,5-3,0
		В. 17	ІІІ. 40-85	в. 3,5-4,0

4. Оптимальний режим проведення моціону для корів є наступними:

Частота		Термін		Проходження відстані, км	
1.	Щоденно	А	1-2 години	І	0,5-1,0
2.	1 раз у 2 доби	Б	3-4 години	ІІ	2,0-3,0
3.	1 раз за тиждень	В	5-6 годин	ІІІ	4,0-5,0

5. Довжина і ширина боксу в метрах для корів при боксовому утриманні в цеху виробництва молока має бути:

1). 1,9 і 1,5;   2). 2,0 і 1,4;   3). 2,0 і 1,5;   4). 2,2 і 1,8;   5). 2,0 і 1,2.

6. При вирощуванні ремонтних телиць молочних та комбінованих порід оптимальним у збільшенні маси тіла від народження до бмісячного віку є таке:

1). у 2-3 раз.; 2). у 4-5 раз.; 3). у 7-8 раз.; 4). у 10-12 раз.; 5). у 15-20 раз.

7. Молочність м'ясних корів оцінюють за живою масою потомків у віці 210 днів в залежності від віку корів та кількості приплоду. При оцінці молочності молодих корів фактичну масу потомків у віці 210 днів збільшують:

<i>у первісток на</i>		<i>за другим отеленням на</i>	
1.	2%	А	2%
2.	3%	Б	3%
3.	4%	В	4%
4.	5%	Г	5%
5.	10%	Д	10%

8. Новонародженим телятам добова кількість молозива і молока має становити від їх живої маси:

1). Третину; 2). П'яту частину; 3). Десята частину; 4). Двадцятую частину.

9. Групи ремонтних телиць комплектують з урахуванням їх віку та стану фізіологічного розвитку; різниця у віці між тваринами однієї групи не повинна перевищувати таку кількість діб:

1). 20 діб; 2). 24 доби; 3). 30 діб; 4). 15 діб; 5). 27 діб.

10. При вирощуванні племінних бугайців їх жива маса в контрольні періоди повинна перевищувати вимоги стандарту не менш, як на:

1). 20%; 2). 30%; 3). 35%; 4). 40%; 5). 45%.

Атестація 3. Тест 11

1. Більш висока біоенергетична ефективність виробництва молока та яловичини буде при такому способі утримання:

1). Прив'язне; 2). Безприв'язне.

2. Для ремонтних телиць більш раціонально застосовувати таке утримання:

*1). Цілорічне прив'язне утримання; 2). Стійлово-пасовищне безприв'язне;
3). Прив'язне взимку, влітку пасовищне.*

3. В перші два-три тижні життя для телят є характерним такий тип травлення:

1). Сичугово-кишковий; 2). Рубцевий.

4. Оптимальними показниками годівлі молочних корів наведених технологічних груп при продуктивності 3-4 тис. кг молока є такі:

Технологічна група		Нормування годівлі		Кратність годівлі		Цукрово-протеїнове відношення	
1	Корови сухостійні	А	За нормою	I	3	а	0,7-1,0
2	Корови перед отеленням	Б	2-3 к.од. понад норми	II	6-8	б	0,8-1,0
3	Корови після отелення	В	60-70% до норми	III	1	в	0,8-1,3
4	Корови на роздоюванні	Г	Не нормується	IV	2-3		

5. Для доїння корів в стійлах і у доїльних залах використовують наступні доїльні установки відповідно:

Призначення	Марка доїльної установки
1. Доїння корів в стійлах	А АД 100 БЕ. УДС-3А
2. Доїння корів у доїльному залі	Б ДАС-2БЄ. УДА-16А
	В УДЕ-8Ж. УДТ-Ф-12
	Г УДС-8АЗ. УДА-100А
	Д АДМ-8

6. Основні переваги безприв'язного утримання корів на солом'яній підстилці такі:

- 1). Корови в достатній мірі користуються моціоном;
- 2). Раціонально використовуються корма;
- 3). Створюються умови для проведення роздоювання;
- 4). Малі витрати праці на виробництво молока;
- 5). Корови мають довшу лактацію.

7. Тривалість перебування корови з телям у деннику повинна бути такою:

- 1). До 6 год;
- 2). До 12 год.;
- 3). До 24 год.;
- 4). До 36 год.;
- 5). До 48 год.

8. Профілакторій повинен розділятися суцільними перегородками на ізолювані секції місткістю не більше такої кількості кліток кожна:

- 1). 20;
- 2). 25;
- 3). 30;
- 4). 35;
- 5). 40.

9. Потреба в перетравному протеїні в розрахунку на 1 корм. од. у дійних корів в середньому становить, г:

- 1). 30-40
- 2). 60-70
- 3). 100-110;
- 4). 150-200.

10. При нормі годівлі в 10 корм. од. за добу у дійних корів живою масою 500 кг розраховано отримувати молока за добу:

- 1). 1 кг;
- 2). 5 кг;
- 3). 10 кг;
- 4). 15 кг;
- 5). 20 кг.

Атестація 3. Тест 12

1. Забійний вихід залежить від виробничого напрямку продуктивності худоби і у дорослої худоби він становить:

Напрям продуктивності	Забійний вихід, %
1. Молочний	А 50-55%
2. М'ясний	Б 45-50%
3. Молочно-м'ясний	В 55-60 і вище

2. Групи ремонтних телиць комплектують з урахуванням їх віку та стану фізіологічного розвитку; різниця у віці між тваринами однієї групи не повинна перевищувати таку кількість діб:

- 1). 20 діб;   2). 24 доби;   3). 30 діб;   4). 15 діб;   5). 27 діб.

3. Масаж вимені нетелів проводиться розпочинаючи і закінчуючи в такі місяці тільності:

- 1). 2-9 міс.;   2). 4-6 міс.;   3). 5-8 міс.;   4). 7-8 міс.;   5). 8-9 міс.

4. Норма потреби соломи на 1 голову великої рогатої худоби різних вікових груп при утриманні на довго не змінюваній підстилці, кг/день:

<i>Вікова група</i>		<i>Кількість соломи, кг</i>	
1.	Корови	А	1,5
2.	Молодняк у віці 6-12 міс.	Б	3,0
3.	Молодняку у віці 12-18 міс.	В	5,0

5. При безприв'язному утриманні м'ясної худоби прибирання гною на фермах проводиться бульдозером в такій кількості раз на рік:

- 1). 1 раз;   2). 2 рази;   3). 3 рази;   4). 4 рази;   5). 5 разів.

6. Концентрація енергії в раціонах середньопродуктивних корів повинна бути:

- 1). 0,1 – 1,1;   2). 1,5 – 2,0;   3). 0,4-0,5;   4). 2,0-2,5;   5). 0,7-0,9.

7. Оптимальна площа вигульно-кормового майданчика на 1 корову /в т.ч. з твердим покриттям має бути такою (м²):

- 1). 16/8;   2). 25/10;   3). 20/8;   4). 15/5;   5). 30/10.

8. При комплектуванні комплексів молодняком у віці 10-20 днів формують групи за живою масою та віком. Різниця між тваринами не повинна перевищувати по віку таку кількість діб:

- 1). 3-5;   2). 5-8;   3). 10-15;   4). 20-30;   5). 30-35.

9. Оптимальними показниками технологічного процесу вирощування до 1 року молодняку молочних і комбінованих порід на м'ясо при безприв'язному боксовому утриманні на решітчастій підлозі є:

<i>Вікова група</i>		<i>Кількість соломи, кг</i>	
1.	Від 14-20 днів до 3-х міс.	А	1,3
2.	3-6 міс.	Б	1,1
3.	6-12 міс.	В	1,8

10. Для відпочинку худоби на вигульних майданчиках влаштовують «кургани» з розрахунку на одну тварину, м²:

- 1). 1-2;   2). 2-3;   3). 3-5;   4). 6-8;   5). 10-15.

Атестація 3. Тест 13

1. Молозивний період у корів згідно норм триває не більше такої кількості діб:

- 1). 2;   2). 3;   3). 4;   4). 5;   5). 6.

2. Телят після народження у молочному скотарстві при потоково-цеховій системі утримують наступним чином:

<i>Вік телят</i>		<i>Утримання</i>	
1.	0-1 день	А	На підсисі з коровою
2.	0-7 днів	Б	В індивідуальних клітках
3.	7-20 днів	В	У групових станках
		Г	На прив'язі

3. Основні переваги безприв'язного утримання корів на солом'яній підстилці такі:

- 1). Корови в достатній мірі користуються моціоном;
- 2). Раціонально використовуються корма;
- 3). Створюються умови для проведення роздоювання;
- 4). Малі витрати праці на виробництво молока;
- 5). Корови мають довшу лактацію.

4. Нормативи фронту годівлі (см) молодняку великої рогатої худоби різних вікових груп при вільному доступі до кормів є наступними:

	<i>Вік, міс.</i>		<i>Фронт годівлі, см</i>
1.	3-5 міс.	А	15
2.	6-8 міс.	Б	13
3.	9-12 міс.	В	11
4.	13-15 міс.	Г	10
5.	16-24 міс.		

5. Максимальне споживання сухої речовини коровами на 100 кг живої маси при масі тіла 500 кг з надоем 30 кг молока складатиме:

- 1). 2,4 кг;   2). 3,4 кг;   3). 4,4 кг.

6. Серед м'ясної худоби усі рекорди за живою масою належать породі:

- 1). Кіанській; 2). Абердин-ангуській; 3). Шаролецькій; 4). Українській м'ясній.

7. В середньому затрати корму на виробництво одного кілограму молока з урахуванням підтримки життя корів становлять кормових одиниць:

- 1). 0,3-0,5;   2). 0,5-0,7;   3). 1,0-1,2;   4). 1,5-2,5;   5). 3,0-5,0.

8. Найбільш ефективна та мало витратна є така система утримання м'ясної худоби:

- 1). Стійлово-вигульна без використання пасовищ;
- 2). Стійлово-вигульна з використанням пасовищ;
- 3). Стійлово-табірна без використання пасовищ;
- 4). Стійлово-табірна з використанням пасовищ;
- 5). Цілорічна стійлова.

9. Оптимальні показники технологічного процесу вирощування ремонтних телиць поточного періоду різного віку є такими:

<i>Вікова група, днів</i>		<i>Температура повітря, °C</i>		<i>Вологість повітря, %</i>		<i>Норма площі приміщення, м²/гол</i>	
1.	До 20	А	12	I	30-60	а	0,6
2.	20-180	Б	10	II	40-75	б	0,8
		В	17	III	40-85	в	1,1

10. Кратність підсосу телят за першу добу після народження має бути такою кількістю разів:

- 1). 2-3;   2). 4-5;   3). 5-11;   4). 15-20;   5). 25-30.

Атестація 3. Тест 14

1. На жирність молока особливо негативно впливає нестача в кормах:

- 1). Клітковини;   2). Крохмалю;   3). Білку;   4). Жиру.

2. Температура випоюваного молозива для новонароджених телят повинна бути не нижче °C:

- 1). 20°C;   2). 25°C;   3). 30°C;   4). 35°C;   5). 37°C.

3. Основні переваги прив'язного утримання корів з доїнням на лінійних установках такі:

- 1). Малі витрати праці на виробництво молока;
2). Комфортні умови відпочинку корів;
3). Можливість роздоювання корів;
4). Індивідуальне обслуговування корів;
5). Раціонально витрачаються корми.

4. Нормативи фронту годівлі (см) при фіксованому утриманні худоби різних вікових груп є наступними:

	<i>Вікова група, міс</i>	<i>Фронт годівлі, см</i>	
1.	Молодняк – 3-5	А	66
2.	Молодняк – 9-12	Б	30
3.	Молодняк – 16-4	В	56

5. Витрати кормів на 100 кг молока залежать від рівня продуктивності корів. Витрати кормів на 100 кг молока при середньорічному надої 4500 кг є такими:

- 1). 0,1 к.од.;   2). 0,5 к.од.;   3). 1,0 к.од.;   4). 1,5 к.од..

6. При прив'язному утриманні корів в одному безперервному ряду допускається розмішувати не більше такої кількості стійл:

- 1). 25;   2). 35;   3). 40;   4). 45;   5). 50.

7. Технологічні параметри вирощування бугайців у 4 технологічному періоді є наступними:

№ п/п	Показник	Варіант	
		А	Б
1	Тривалість 4 періоду, днів	1420	1500
2	Середньодобовий приріст	600	400
3	Спосіб утримання	Безприв'язний	Прив'язний у індивідуальних стійлах
4	Температура, °С	12	18
5	Вологість, %	50-85	90

8. Основні переваги безприв'язного утримання корів на солом'яній підстилці такі:

- 1). Корови в достатній мірі користуються моціоном;
- 2). Раціонально використовуються корма;
- 3). Створюються умови для проведення роздоювання;
- 4). Малі витрати праці на виробництво молока;
- 5). Корови мають довшу лактацію.

1. Коефіцієнти переходу вказаних радіонуклідів з годівлею тварин у молоко коров'яче наступні:

1	Цезій 137	А	0,32	Г	0,54
2	Стронцій- 90	Б	0,42	Д	0,62
		В	0,44	Е	0,64

10. Впровадження малогабаритних комбікормових установок забезпечує зниження собівартості комбікормів в середньому на:

- 1). 10-15%;
- 2). 12-17%;
- 3). 20-25%;
- 4). 40-50%;
- 5). 70-90%.

Атестація 3. Тест 15

1. В середньому затрати корму на виробництво одного кілограму молока з урахуванням підтримки життя корів становлять кормових одиниць:

- 1). 0,3-0,5;
- 2). 0,5-0,7;
- 3). 1,0-1,2;
- 4). 1,5-2,5;
- 5). 3,0-5,0.

2. Найбільш інтенсивно імуноглобуліни молозива у телят після народження засвоюються протягом:

- 1). 50-60 годин;
- 2). 40-50 годин;
- 3). 30-35 годин.

3. Тільний сухостійній корові живою масою 500 кг з плановим надоем 3000 кг за рік потрібно на добу, корм. од.:

- 1). 1;
- 2). 8;
- 3). 15;
- 4). 25.

4. Найбільш дешевою з найменшими витратами праці на 100 кг продукції і екологічно чистою технологією утримання молочної худоби в умовах України є:

- 1). Прив'язне утримання;
- 2). Безприв'язне боксове;
- 3). Безприв'язне комбібоксове;
- 4). Безприв'язне на глибокій довго незмінюваній підстилці.

5. Коефіцієнти переходу радіонуклідів з годівлею тварин у яловичину наступні:

1	Цезій-137	А	0,02	Г	2
2	Стронцій-90	Б	0,03	Д	4
		В	0,04	Е	6

6. Синтез молозива у корів відбувається на 60-80 % за рахунок:

1). Вуглеводів кормів;	2). Протеїнів кормів;
3). Тіла корови;	4). Мінеральних речовин.

7. Структура раціонів для корів визначає наступне:

1). Співвідношення груп кормів за масою;	
2). Співвідношення груп кормів за енергетичною поживністю;	
3). Тип годівлі;	4). Поживність окремих груп кормів.

8. Оптимальна площа вигульно-кормового майданчика на 1 корову (в тому числі з твердим покриттям) має бути такою (м²):

1). 16/8;	2). 25/10;	3). 20/8;	4). 15/5;	5). 30/10.

9. При безприв'язному утриманні м'ясної худоби прибирання гною на фермах проводиться бульдозером в такій кількості раз на рік:

1). 1 раз;	2). 2 рази;	3). 3 рази;	4). 4 рази;	5). 5 разів.

10. При комплектуванні комплексів молодняком у віці 10-20 днів формують групи за живою масою та віком. Різниця між тваринами не повинна перевищувати по віку таку кількість діб:

1). 3-5;	2). 5-8;	3). 10-15;	4). 20-30;	5). 30-35.

Атестація 4. Тест 1

1. Середнестатичний вік використання молочних корів в господарсько-корисних цілях становить:

1). 1-2 роки;	2). 3-5 років;	3). 6-10 років;	4). 10-15 років;	5). 15-20 років.

2. Нормалізація молока проводиться з такою метою:

- 1). Для збільшення або підвищення вмісту білка в сировині;
- 2). Для збільшення вітамінів в молоці;
- 3). Для зниження або підвищення вмісту мінеральних речовин;
- 4). Для зниження або підвищення вмісту сухого знежиреного молочного залишку;
- 5). Для зниження або підвищення вмісту жиру в сировині.

3. Ремонтних бугайців молочних порід ставлять на перевірку та оцінку з такого місячного віку:

1). 3-5 міс.;	2). 6-8 міс.;	3). 10-12 міс.;	4). 15-18 міс.;	5). Старше 18 міс.

4. Ефективність селекції великої рогатої худоби визначають такі фактори:

1). Умови годівлі тварин;	2). Мінливість ознак;	3). Умови утримання тварин;
4). Рівень успадкування ознак;	5). Підбір тварин;	6). Відбір тварин;
7). Інтервал між поколіннями;	8). Точність оцінки генотипу.	

5. При відборі перевірюваних бугаїв середня запліднювальна здатність їх сперми за результатами усіх корів повинна бути не нижче:

- 1). 40%;   2). 50%;   3). 60%;   4). 70%.

6. Відгодівля молодняку великої рогатої худоби на зерновій базі потребує доповнювати раціон таким кормом:

- 1). Протеїновими кормами;   2). Грубими кормами;
3). Фосфорними добавками;   4). Азотомісткими неорганічними добавками.

7. Для обліку жирномолочності корів в племінних заводах замір жиру проводять:

- 1). Раз в декаду;   2). Раз в місяць;   3). Раз в квартал;   4). Раз за лактацію.

8. При створенні поліської м'ясної породи великої рогатої худоби використовувались такі породи:

- 1). Чорно-ряба;   2). Симентальська;   3). Сіра українська;
4). Шортгорнська;   5). Шаролецька;   6). Кіанська;   7). Абердин-ангуська.

9. Сумарний клас м'ясних корів-первісток, у яких приплід на час бонітування не досяг 6-ти місячного віку встановлюють за такими ознаками:

- 1). Жива маса;   2). Індекс м'ясності;   3). Молочність;
4). Конституція і екстер'єр;   5). Витрати корму на 1 кг приросту;
6). Породність;   7). Походження;   8). Оцінка за власною продуктивністю
9). Відтворна здатність;   10). Пряма довжина тулуба.

10. Оптимальними показниками технологічного процесу для корів у родильній секції цеху отелення є такі:

Тривалість перебування, год		Розмір родильного боксу, м		Кратність випоювання телят		Температура повітря, °C	
1	До 24	A	2,5 x 2	I	5-6	a	15
2	36	B	3,0 x 3,5	II	9-10	b	18
3	48	B	3,5 x 4,0	III	Вільний підсис	b	20

Атестація 4. Тест 2

1. При бонітуванні великої рогатої худоби застосовується такий метод екстер'єрної оцінки:

- 1). Окомірна оцінка;   2). Вимірювання;   3). Розрахування індексів;
4). Побудова графіка-профілю;   5). Фотографування.

2. Основними методами визначення вгодованості забійних тварин великої рогатої худоби є:

- 1). За формою тіла;   2). За ступенем розвитку м'язової тканини;
3). За ступенем виступання остистих відростків і ребер;   4). Промацуванням;
5). Ступінь виступання маклоків;   6). Окомірний;
7). За допомогою приладів;   8). За допомогою промірів.

3. Перше бонітування племінного молодняку молочних та комбінованих порід проводять у такому місячному віці:

- 1). 3 міс.;   2). 4 міс.;   3). 6 міс.;   4). 12 міс.;   5). 15 міс.

4. Корови-матері нових поколінь ремонтних бугайців основних порід України повинні відповідати таким вимогам:

Надій		Вміст жиру		Вміст білку		Жива маса	
1	200%	A	На 0,2 > стандарту	I	На 0,1% > стандарту	a	Більше за стандарт
2	150%	B	На рівні стандарту	II	На рівні стандарту	b	На рівні стандарту
3	100%	B	На 0,4 > стандарту	III	На 0,2% < стандарту	b	95% від стандарту

5. Найбільш дешевою з найменшими витратами праці на 100 кг продукції і екологічно чистою технологією утримання худоби на відгодівлі в умовах України є:

- 1). Безприв'язне боксове;   3). Безприв'язне на глибокій довго незмінній підстилці;
2). Безприв'язне комбібоксове;   4). Прив'язне утримання.

6. Оптимальними режимами використання бугайів-плідників при повноцінній годівлі у різному віковому періоді є:

	Вік	Режим використання
1.	9-10 міс.	A Два еякулята через 4 дні
2.	11-18 міс.	B Два еякулята через 6 днів
3.	19-24 міс.	B Один еякулят через 6 днів
4.	25-36 міс.	Г Один еякулят через кожні 12 днів

7. При створенні волинської м'ясної породи великої рогатої худоби використовувались такі породи:

- 1). Симентальська; 2). Чорно-ряба; 3). Червона польська; 4). Абердин-ангуська;
5). Шаролецька;   6). Герефордська;   7). Лімузинська.

8. Сумарний клас бугайів-плідників м'ясних порід встановлюють за такими ознаками:

- 1). Жива маса;   2). Пряма довжина тулуба;   3). Обхват грудей;
4). Конституція і екстер'єр;   5). Відтворна здатність;
6). Витрати корму на 1 кг приросту;   7). Оцінка за власною продуктивністю;
8). Оцінка за якістю потомства;   9). Плодючість;   10). Походження.

9. Ремонтних бугайців молочних порід ставлять на перевірку та оцінку з такого місячного віку:

- 1). 4-6 міс.;   2). 6-8 міс.;   3). 10-12 міс.;   4). 12-15 міс.;   5). 15-18 міс.

10. Із вказаних варіантів оптимальна тривалість перебування корів у цехах (днів) така:

<i>Цех</i>		<i>Варіант</i>	
		А	Б
1.	Цех сухостою	75-80	60
2.	Цех отелення	23-28	20
3.	Цех роздоювання і осіменіння корів	85-100	90
4.	Цех виробництва молока	180-220	195

Атестація 4. Тест 3

1. При виникненні суперечок щодо правильності визначення категорії вгодованості забійних тварин великої рогатої худоби питання вирішують:

- 1). Шляхом проведення їх зважування;
- 2). Шляхом проведення їх контрольного забою;
- 3). Шляхом взяття промірів.

2. Жомовий тип відгодівлі молодняку великої рогатої худоби передбачає долю жому в раціонах, за поживністю:

- 1). 10-15%;   2). 20-25%;   3). 30-40%;   4). 50-60%;   5). 70-80%.

3. Основними ознаками при визначенні комплексного класу худоби молочних та комбінованих порід є:

<i>Статеві-вікові групи</i>		<i>Ознаки</i>	
1. Бугаї-плідники	А	Молочна продуктивність	
2. Корови	Б	Тип будови тіла	
3. Молодняк	В	Жива маса	
4.	Г	Інтенсивність молоковіддачі	
	Д	Походження	

4. Корови-матері нових поколінь ремонтних бугайців повинні мати такі технологічні якості молочної залози:

<i>Індекс вим'я</i>		<i>Швидкість молоковіддачі</i>		<i>Прикріплення</i>		<i>Форма вим'я</i>	
1.	40%	А	1,0	І	відвисле	а	ванноподібне
2.	42%	Б	1,5	ІІ	щільно	б	чашоподібне
3.	не менше 43%	В	1,8	ІІІ	не досить щільно	в	примітивне

5. На підприємствах з потоково-цеховою системою виробництва молока при визначенні кількості скотомісць в окремих цехах варто приймати такі коефіцієнти:

<i>Цех</i>		<i>Коефіцієнт</i>	
1.	Сухостійних корів	А	0,12
2.	Цех отелення	Б	0,25
3.	Цех роздоювання і осіменіння	В	0,50
4.	Цех для виробництва молока		

6. Бугаїв-плідників м'ясних порід за якостями нащадків оцінюють за такими ознаками:

- 1). За інтенсивністю росту у віці від 8 до 15 міс.;
- 2). За основними промірами у віці 15 міс.;
- 3). За живою масою у віці 10 міс.;
- 4). За живою масою у віці 15 міс.;
- 5). За витратами кормів на 1 кг;
- 6). За типом нервової діяльності;
- 7). За забійним виходом;
- 8). За повном'ясністю і поливом жиру.

7. Для оформлення паспорта великої рогатої худоби та ветеринарної картки до нього необхідний такий документ:

- 1). Картка племінного бугая;
- 2). Картка племінної корови;
- 3). Журнал з відтворення стада великої рогатої худоби;
- 4). Реєстраційна картка великої рогатої худоби.

8. Заходи при проведенні запуску корів і терміни їх проведення мають такі напрями:

Заходи		Терміни проведення	
1	Спрямовані на зменшення і припинення молокоутворення	А	З 3-го по 7-й місяць лактації
2	Спрямовані на підвищення надоїв молока	Б	У перші 100 днів лактації
3	Спрямованих на продовження лактації	В	У 7 місяців тільності

9. Умови, які дають можливість застосування чистопородного методу розведення у скотарстві є такими:

- 1). Наявність чистопородних плідників визначеної породи;
- 2). Наявність 2-х порідних маток;
- 3). Наявність чистопорідних маток;
- 4). Наявність помісних плідників першого та другого покоління.

10. При бонітуванні великої рогатої худоби застосовується такий метод екстер'єрної оцінки:

- 1). Окомірна оцінка;
- 2). Вимірювання;
- 3). Розрахування індексів;
- 4). Побудова графіка-профілю;
- 5). Фотографування.

Атестація 4. Тест 4

1. Відбиток клейма на туші великої рогатої худоби означає:

- 1). Вік;
- 2). Стать;
- 3). Вгодованість;
- 4). Ветсаногляд;
- 5). Вид м'яса.

2. На розвиток світового молочного скотарства найбільший вплив мала порода:

- 1). Симентальська;
- 2). Голандська чорно-ряба;
- 3). Айширська;
- 4). Кіанська;
- 5). Герефордська.

3. Із наведеного переліку ознак продуктивності молочної худоби мають відносно високий рівень спадковості наступні:

- 1). Надій за лактацію;
- 2). Вміст жиру в молоці;
- 3). Вміст білка в молоці;
- 4). Сталість лактаційної кривої;
- 5). Інтенсивність видоювання;
- 6). Витрати корму на одиницю продукції.

4. Екстер'єр м'ясної худоби оцінюють у такі терміни :

Групи тварин

Вікові терміни

1. Бугаїв	А У віці 3-х; 5-ти років відповідно до шкали
2. Корів	Б Один раз на рік до 5 річного віку відповідно до шкали
3. Бугайців	В При призначенні до спарювання з вказівкою віку
4. Телиць	Г Після закінчення періоду контролю з вказівкою віку
5. Бугайців, що знаходяться на контролі	

5. Основним тактом роботи промислової молочної ферми є:

- 1). Тривалість перебування корів в цеху виробництва молока;
- 2). Тривалість перебування корів в родильному відділенні;
- 3). Кількість народжених телят за добу;
- 4). Тривалість комплектування родильним відділенням основної технологічної групи.

6. Наслідки близькоспорідненого парування, що виявляються у зниженні життєздатності, плідності, продуктивності, конституціональної міцності називають:

- 1). Гетерозисом;
- 2). Інбредною депресією;
- 3). Регресією.

7. Вміст жиру і білка в молоці корів згідно інструкції з бонітування визначають:

- 1). На 2-му місяці лактації;
- 2). На 3-му місяці лактації;
- 3). На початку і в кінці лактації;
- 4). Тричі за лактацію.
- 5). Не рідше одного разу за місяць.

8. Строки перебування корів у цехах при впровадженні потоково-цехової системи є такими:

Цех		Строки перебування	
1.	Роздою та осіменіння	А	Надходять у цех за 10 днів до отелення, вибувають – на 15-20 день після отелення
2.	Виробництво молока	Б	Надходять у цех на 15-20 день після отелення, вибувають – на 100-120 день лактації
3.	Отелення	В	Надходять у цех за 60 днів до отелення, вибувають за 10 днів до отелення
4.	Сухостою	Г	Надходять у цех на 100-120 день лактації, вибувають за 60 днів до отелення

9. Посилення життєздатності, підвищення міцності, витривалості і продуктивності потомства, отриманого в результаті схрещування споріднених, вирощених в різних умовах особин, одержало назву:

- 1). Інбридинг; 2). Гетерозис екологічний; 3). Гетерозис генетичний.

10. Згідно діючої інструкції молодняк м'ясних порід оцінюють за шкалою:

- 1). 100-бальною; 2). 10-бальною; 3). 5-бальною.

Атестація 4. Тест 5

1. Найбільшу питому вагу серед м'ясних порід України в теперішній час займає :

- 1). Українська м'ясна; 2). Волинська м'ясна; 3). Поліська м'ясна; 4). Південна м'ясна.

2. У інтенсивному молочному скотарстві особливостями організації відтворення є:

- 1). Цілорічні отелення; 2). Сезонні отелення (лютий, березень);
3). Природне парування, інколи штучне осіменіння; 4). Штучне осіменіння;
5). Осіменіння протягом року; 6). Проведення парувальної компанії (травень-червень).

3 До селекційних методів та технологічних прийомів створення худоби бажаного типу відповідно відносяться такі:

Методи та прийоми		Характеристика			
1.	Селекційні	А	Методи розведення	Г	Відбір
2.	Технологічні	Б	Вирощування молодняку	Д	Добір
		В	Системи утримання і годівлі	Е	Роздоювання корів

4. Віковий період найбільшого нарощування м'язової тканини у великої рогатої худоби є таким:

- 1). До 6-ти міс.; 2). До 12-ти міс.; 3). З 12-ти до 18-ти міс.

5. У стаді м'ясної худоби у відібрані групи корів залежно від племінної цінності входить така кількість маточного поголів'я:

Відібрані групи		Кількість маточного поголів'я	
1.	Племінне ядро	А	18-20% від загального маточного поголів'я
2.	Селекційна група	Б	50-60% від загального поголів'я корів
3.	Виробнича група	В	Корови, що не включені до племінного ядра

6. Основним ритмом при потоковому ритмічному виробництві молока вважають:

- 1). Кількість виробленого молока та м'яса за місяць;
2). Кількість виробленого молока та м'яса за рік;
3). Кількість технологічних груп на фермі;
4). Кількість корів, яких осіменили за добу;
5). Кількість народжених телят за добу.

7. Після бонітування корів за їх продуктивністю розподіляють в групи:

- 1). Селекційне ядро;
- 2). Виробнича група;
- 3). Корови, що підлягають вибракуванню або виранжируванню;
- 4). Ялові корови.

8. Основними показниками молочної продуктивності корів при бонітуванні є:

- 1). Надій за лактацію;
- 2). Молочний жир за лактацію;
- 3). Молочний білок за перші 305 днів, або скорочену лактацію;
- 4). Сумарна кількість молочного жиру та молочний білок за перші 305 днів, або скорочену лактацію;
- 5). Надій за перші 305 днів лактації.

9. Згідно діючої інструкції молодняк м'ясних порід оцінюють за шкалою:

- 1). 100-бальною;
- 2). 10-бальною;
- 3). 5-бальною.

10. Основними перевагами промислової технології виробництва молока перед традиційною є:

- 1). Збільшення витрат праці;
- 2). Зростання продуктивності праці;
- 3). Підвищення відтворних якостей худоби і продуктивності;
- 4). Ефективне використання приміщень і обладнання;
- 5). Зниження витрат кормів.

Атестація 4. Тест 6

1. Найбільш скоростиглою м'ясною породою у світі вважають:

- 1). Абердин-ангусську;
- 2). Кіанську;
- 3). Герефордську;
- 4). Шароле;
- 5). Шортгорнську.

2. Для обліку жирномолочності корів в племінних заводах замір жиру проводять:

- 1). Раз в декаду;
- 2). Раз в місяць;
- 3). Раз в квартал;
- 4). Раз за лактацію.

3. В основу діючої інструкції з оцінки бугаїв-плідників покладено такий метод:

- 1). Дочки – стандарт породи;
- 2). Дочки-ровесниці;
- 3). Дочки-матері;
- 4). Дочки – середнє по стаду;
- 5). Дочки – дочки інших бугаїв, яких оцінювали одночасно в однакових умовах.

4. Ознаки, за якими встановлюють сумарний клас молодняку м'ясних порід:

- 1). Витрати корму на 1 кг приросту;
- 2). Індекс м'ясності;
- 3). Конституція і екстер'єр;
- 4). Жива маса;
- 5). Породність;
- 6). Походження;
- 7). Пряма довжина тулуба;
- 8). Обхват грудей.

5. Оптимальними показниками параметрів утримання у цеху сухостійних корів за наведених способів утримання є такі:

Спосіб утримання		Днів перебування		Температура повітря, °C		Вологість повітря, %	
1	Прив'язний	A	75-80	I	5	a	30-60
2	Безприв'язний	Б	80-90	II	10	б	40-75
		В	90-95	III	15	в	40-85

6. послідовність відкладення жиру в окремих частках тіла при відгодівлі великої рогатої худоби є такою:

- 1). Поміж мускулами;
- 2). В середині мускулів;
- 3). Підшкірно;
- 4). На внутрішніх органах.

7. Коровам молочних та комбінованих порід присвоюють розряд племінної цінності «Екстра», якщо вони:

- 1). Мають дочок класу еліта-рекорд;
- 2). Походять від батьків-поліпшувачів;
- 3). Мають клас еліта-рекорд з довічним надоєм 50000 і більше кг;
- 4). На 50% перевищують стандарт породи по надою.

8. Система ведення племінної роботи з великими масивами худоби в масштабах цілих порід називається:

- 1). Популяційна селекція;
- 2). ТанDEMна селекція;
- 3). Великомасштабна селекція.

9. Згідно діючої інструкції дорослу худобу м'ясних порід оцінюють за шкалою:

- 1). 100-бальною;
- 2). 10-бальною;
- 3). 5-бальною.

10. До переліку контрольованих факторів у цеху сухостою відносяться такі:

- 1). Вгодованість;
- 2). Приріст живої маси;
- 3). Збереження тільності;
- 4). Стан молочної залози;
- 5). Надій.

Атестація 4. Тест 7

1. Зазначені породи мають таку масть:

Порода	Масць
1. Кіанська	A Біла та світло-сіра
2. Абердин-ангуська	Б Чорна
3. Шаролецька	В Кремово-біла без плям
4. Лімузинська	Г Яскраво-червона, більш світла внизу живота

2. Для обліку жирномолочності корів в племінних заводах замір жиру проводять:

- 1). Раз в декаду;
- 2). Раз в місяць;
- 3). Раз в квартал;
- 4). Раз за лактацію.

3. Основні ознаки, за якими встановлюють комплексний клас племінних бугайців та теличок молочних і комбінованих порід є такі:

- 1). Продуктивність матері за вищу лактацію;
- 2). Походження;
- 3). Тип будови тіла;
- 4). Величина основних промірів;
- 5). Жива маса до стандарту породи, %.

4. Сумарний клас м'ясних корів встановлюють за такими ознаками:

- 1). Жива маса; 2). Коса довжина тулуба; 3). Індекс м'ясності;
4). Конституція і екстер'єр; 5). Витрати корму на 1 кг приросту;
6). Молочність; 7). Породність; 8). Довговічність; 9). Походження;
10). Відтворна здатність.

5. Жомовий тип відгодівлі молодняку великої рогатої худоби передбачає долю жому в раціонах, за поживністю:

- 1). 10-15%; 2). 20-25%; 3). 30-40%; 4). 50-60%; 5). 70-80%

6. Оптимальними показниками технологічного процесу у корів у цеху отелення є:

Днів перебування		Температура повітря, °C		Вологість повітря, %		Швидкість руху повітря у холодну пору року, м/с	
1	12-15	A	15	I	40-75	a	5
2	23-28	Б	18	II	50-80	б	4
3	29-32	В	20	III	50-85	в	3

7. Визначення швидкості молоковиділення у первісток проводять на таких місяцях лактації:

- 1). 1-2; 2). 2-3; 3). 3-4; 4). 4-5; 5). 5-6.

8. Підбір бугаїв-плідників до маточного стада різної продуктивності треба вести з урахуванням:

- 1). Способів утримання; 2). Рівня продуктивності маток;
3). Породності; 4). Породного районування.

9. Для ремонту стада м'ясної худоби використовують молодняк бугайців і теличок, що одержали відповідно від:

Стать		Група тварин	
1.	Бугайці	A	Від корів племінного ядра
2.	Телиці	Б	Від корів селекційної групи

10. До переліку контрольованих факторів у цеху отелення відносяться такі:

- 1). Перебіг отелення; 2). Стан молочної залози; 3). Приріст живої маси.

Атестація 4. Тест 8

1. Зазначені терміни методичного добору в скотарстві мають таке визначення:

Термін		Визначення	
1.	Масовий	A	Добір ведеться за індивідуальними показниками тварин: продуктивністю, екстер'єром і конституцією, загальним розвитком
2.	Генотиповий	Б	Добір тварин, що найбільшою мірою відповідають умовам їхнього використання

3.	Непрямий	В	Закріплення в організмі не окремих позитивних ознак, а стабілізацію загального типу, властивому обраному напрямку продуктивності
4.	Стабілізуючий	Г	Включає оцінку тварин за походженням і за якістю нащадків
5.	Технологічний	Д	Ґрунтується на законі співвідносної мінливості

2. При створенні поліської м'ясної породи великої рогатої худоби використовували такі породи:

- 1). Чорно-ряба; 2). Симентальська; 3). Сіра українська; 4). Шортгорнська;
5). Шаролецька; 6). Кіанська; 7). Абердин-ангуська.

3. Основні ознаки, за якими встановлюють комплексний клас племінних бугаїв молочних і комбінованих порід є наступні:

- 1). Висота в холці; 2). Тип будови тіла; 3). Жива маса до стандарту породи, %;
4). Жива маса при народженні; 5). Інтенсивність росту;
6). Продуктивність матері по найвищій лактації; 7). Походження.

4. Визначення швидкості молоковиділення у первісток проводять на таких місяцях лактації:

- 1). 1-2; 2). 2-3; 3). 3-4; 4). 4-5; 5). 5-6.

5. Сумарний клас м'ясних корів-первісток, у яких приплід на час бонітування не досяг 6 місячного віку встановлюють за такими ознаками:

- 1). Жива маса; 2). Індекс м'ясності; 3). Молочність;
4). Конституція і екстер'єр; 5). Витрати корму на 1 кг приросту;
6). Породність; 7). Походження; 8). Оцінка за власною продуктивністю;
9). Відтворна здатність; 10). Пряма довжина тулуба.

6. Оптимальними показниками технологічного процесу для корів у родильній секції цеху отелення є такі:

Тривалість перебування, год		Розмір родильного боксу, м		Кратність випоювання телят		Температура повітря, С	
1	До 24	А	2,5 × 2	I	5-6	а	15
2	36	Б	3,0 × 3,5	II	9-10	б	18
3	48	В	3,5 × 4,0	III	Вільний підсис	в	20

7. Для виробництва яловичини використовують тварин, які можуть інтенсивно рости без зайвого відкладення жиру. Витрати корму на 1 кг приросту в кормових одиницях від народження до року повинні складати:

- 1). 3,0-3,5; 2). 6,0-6,5; 3). 8,0-8,5; 4). 9,0-9,5; 5). 10,0-10,5.

8. Зміна племінної цінності, що виникла в результаті переміщення тварин з одних умов середовища в інше за одиницю часу називають:

- 1). Екологічним гетерозисом; 2). Генетичним трендом; 3). Інбредною депресією.

9. Ремонтних бугайців молочних порід ставлять на перевірку та оцінку з такого місячного віку:

1). 4-6 міс.; 2). 6-8 міс.; 3). 10-12 міс.; 4). 12-15 міс.; 5). 15-18 міс.

10. При відповідних типах годівлі худоби, частка основного корму в структурі раціону становить:

Тип годівлі		Структура раціону	
1.	Відгодівля на хлібній бразі	А	40%
2.	Відгодівля на жомі	Б	50-60%
3.	Відгодівля на зелених кормах	В	55-60%
4.	Силосно-концентратний	Г	75-80%
5.	Сінажно-концентратний	Д	80-85%

Атестація 4. Тест 9

1. При створенні волинської м'ясної породи великої рогатої худоби використовувались такі породи:

1). Симентальська; 2). Чорно-ряба; 3). Червона польська; 4). Абердин-ангуська; 5). Шаролецька; 6). Герефордська; 7). Лімузинська.

2. Середньостатичний вік використання молочних корів в господарсько-корисних цілях становить:

1). 1-2 роки; 2). 3-5 років; 3). 6-10 років; 4). 10-15 років; 5). 15-20 років.

3. Сумарний клас бугаїв-плідників м'ясних порід встановлюють за такими ознаками:

1). Жива маса; 2). Пряма довжина тулуба; 3). Обхват грудей; 4). Конституція і екстер'єр; 5). Відтворна здатність; 6). Витрати корму на 1 кг приросту; 7). Оцінка за власною продуктивністю; 8). Оцінка за якістю потомства; 9). Плодючість; 10). Походження.

4. Для кожного із наведених термінів видів схрещування, які застосовуються в скотарстві, є таке відповідне визначення:

Термін		Визначення	
1	Поглиналильне	А	Застосовують тоді, коли існуюча порода за своїми ознаками відповідає вимогам, але потребує поліпшення окремих ознак
2	Увідне	Б	Використовують тварин двох чи більшої кількості порід для одержання потомства, що поєднує їхні позитивні особливості
3	Відтворне	В	Застосовується для одержання ефекту гетерозису
4	Промислове	Г	Малопродуктивних маток однієї породи схрещують у ряді поколінь з плідниками іншої високопродуктивної породи

5. Нормалізація молока проводиться з такою метою:

- 1). Для збільшення або підвищення вмісту білка в сировині;
- 2). Для збільшення вітамінів в молоці;
- 3). Для зниження або підвищення вмісту мінеральних речовин;
- 4). Для зниження або підвищення вмісту сухого знежиреного молочного залишку;
- 5). Для зниження або підвищення вмісту жиру в сировині.

6. При відборі перевірюваних бугаїв середня запліднювальна здатність їх сперми за результатами усіх корів повинна бути не нижче:

- 1). 40%;
- 2). 50%;
- 3). 60%;
- 4). 70%.

7. Із вказаних варіантів оптимальна тривалість перебування корів у цехах (днів) така:

Цех		Варіант	
		А	Б
1.	Цех сухостою	75-80	60
2.	Цех отелення	23-28	20
3.	Цех роздоювання і осіменіння корів	85-100	90
4.	Цех виробництва молока	180-220	195

8. Основні ознаки, за якими встановлюють комплексний клас корів молочних і комбінованих порід є такі:

- 1). Надій за найвищу лактацію;
- 2). Сумарна кількість молочного жиру і білка до стандарту породи;
- 3). Кількість молочного жиру до стандарту породи;
- 4). Висота в холці;
- 5). Тип будови тіла;
- 6). Жива маса до стандарту породи;
- 7). Інтенсивність молоковіддачі;
- 8). Найвища продуктивність матері;
- 9). Походження.

9. Ефективність селекції великої рогатої худоби визначають такі фактори:

- 1). Умови годівлі тварин;
- 2). Мінливість ознак;
- 3). Умови утримання тварин;
- 4). Рівень успадкування ознак;
- 5). Підбір тварин;
- 6). Відбір тварин;
- 7). Інтервал між поколіннями;
- 8). Точність оцінки генотипу.

10. Відгодівля молодняку великої рогатої худоби на зерновій бразі потребує доповнювати раціон таким кормом:

- 1). Протеїновими кормами;
- 2). Грубими кормами;
- 3). Фосфорними добавками;
- 4). Азотомісткими неорганічними добавками.

Атестація 4. Тест 10

1. Для оформлення паспорта великої рогатої худоби та ветеринарної картки до нього необхідний такий документ:

- 1). *Картка племінного бугая;*
- 2). *Картка племінної корови;*
- 3). *Журнал з відтворення стада великої рогатої худоби;*
- 4). *Реєстраційна картка великої рогатої худоби.*

2. Умови, які дають можливість застосування чистопородного методу розведення у скотарстві є такими:

- 1). *Наявність чистопородних плідників визначеної породи;*
- 2). *Наявність 2-х порідних маток;*
- 3). *Наявність чистопорідних маток;*
- 4). *Наявність помісних плідників першого та другого покоління.*

3. Наведені терміни, які застосовуються в скотарстві, відповідно мають таке визначення:

<i>Термін</i>		<i>Визначення</i>	
1.	Однорідний підбір	А	Обґрунтоване закріплення плідників до кожної матки
2.	Індивідуальний підбір	Б	Коли до групи маток добирають основного і резервного плідника
3.	Груповий підбір	В	Підбір з врахуванням спорідненості між тваринами
4.	Неоднорідний підбір	Г	Підбір маток і плідників, несхожих за основними ознаками відбору

4. Бугаїв-плідників м'ясних порід за якостями нащадків оцінюють за такими ознаками:

- 1). *За інтенсивністю росту у віці від 8 до 15 міс.;*
- 2). *За основними промірами у віці 15 міс.;*
- 3). *За живою масою у віці 10 міс.;*
- 4). *За живою масою у віці 15 міс.;*
- 5). *За витратами кормів на 1 кг;*
- 6). *За типом нервової діяльності;*
- 7). *За забійним виходом;*
- 8). *За повном'ясністю і поливом жиру.*

5. Заходи при проведенні запуску корів і терміни їх проведення мають такі напрями:

<i>Заходи</i>		<i>Терміни проведення</i>	
1.	Спрямовані на зменшення і припинення молокоутворення	А.	З 3 по 7 місяць лактації
2.	Спрямовані на підвищення надоїв молока	Б.	У перші 100 днів лактації
3.	Спрямованих на продовження лактації	В.	У 7 місяців тільності

6. Основними методами визначення вгодованості забійних тварин великої рогатої худоби є:

- 1). За формою тіла;
- 2). За ступенем розвитку м'язової тканини;
- 3). За ступенем виступання остистих відростків і ребер;
- 4). Промацуванням;
- 5). Ступінь виступання маклоків;
- 6). Окомірний;
- 7). За допомогою приладів;
- 8). За допомогою промірів.

7. Корови-матері нових поколінь ремонтних бугайців основних порід України повинні відповідати таким вимогам:

Надій		Вміст жиру		Вміст білку		Жива маса	
1	200 %	A	На 0,2 > стандарту	I	На 0,1% > стандарту	a	Більше за стандарт
2	150 %	Б	На рівні стандарту	II	На рівні стандарту	б	На рівні стандарту
3	100 %	В	На 0,4 >стандарту	III	На 0,2% < стандарту	в	95% від стандарту

8. Оптимальними режимами використання бугаїв-плідників при повноцінній годівлі у різному віковому періоді є:

Вік		Режим використання	
1.	9-10 міс.	A	Два еякулята через 4 дні
2.	11-18 міс.	Б	Два еякулята через 6 днів
3.	19-24 міс.	В	Один еякулят через 6 днів
4.	25-36 міс.	Г	Один еякулят через кожні 12 днів

9. При бонітуванні великої рогатої худоби застосовується такий метод екстер'єрної оцінки:

- 1). Окомірна оцінка;
- 2). Вимірювання;
- 3). Розрахування індексів;
- 4). Побудова графіка-профілю;
- 5). Фотографування.

10. Найбільш дешевою з найменшими витратами праці на 100 кг продукції і екологічно чистою технологією утримання худоби на відгодівлі в умовах України є:

- 1). Безприв'язне боксове;
- 2). Безприв'язне комбібоксове;
- 3). Безприв'язне на глибокій довго незмінній підстилці;
- 4). Прив'язне утримання.

Атестація 4. Тест 11

1. Вміст жиру і білка в молоці корів згідно інструкції з бонітування визначають:

- 1). На 2-му місяці лактації;
- 2). На 3-му місяці лактації;
- 3). На початку і в кінці лактації;
- 4). Тричі за лактацію;
- 5). Не рідше одного разу за місяць.

2. Наслідки близькоспорідненого парування, що виявляються у зниженні життєздатності, плідності, продуктивності, конституціональної міцності називають:

- 1). Гетерозисом;   2). Інбредною депресією;   3). Регресією.

3. **Форми племінного обліку у м'ясному скотарстві мають таку назву:**

№ форми		Назва форми	
1.	1-мяс.	А	Журнал реєстрації приплоду та вирощування молодняку
2.	2-мяс.	Б	Журнал бонітування корів м'ясних порід
3.	3-мяс.	В	Журнал з відтворення стада великої рогатої худоби
4.	4-мяс.	Г	Журнал бонітування племінного молодняку великої рогатої худоби м'ясних порід
5.	5-мяс.	Д	Картка племінного бугая м'ясної породи
6.	6-мяс.	Е	Картка племінної корови м'ясної породи
7.	7-мяс.	Є	Звіт про результати бонітування великої рогатої худоби м'ясного напрямку продуктивності відповідної породи

4. Строки перебування корів у цехах при впровадженні потоково-цехової системи є такими:

Цех		Строки перебування	
1.	Роздою та осіменіння	А	Надходять у цех за 10 днів до отелення, вибувають на 15-20 день після отелення;
2.	Виробництво молока	Б	Надходять у цех на 15-20 день після отелення, вибувають на 100-120 день лактації;
3.	Отелення	В	Надходять у цех за 60 днів до отелення, вибувають за 10 днів до отелення;
4.	Сухостою	Г	Надходять у цех на 100-120 день лактації, вибувають за 60 днів до отелення;

5. Існує два методи обліку молочної продуктивності корів – щоденний (точний) облік і метод контрольних доїнь. Переваги кожного такі:

Методи		Переваги	
1.	Щоденний	А	Виявляє порушення годівлі та утримання
2.	Контрольний	Б	Використовується при наукових дослідженнях
		В	Зменшуються витрати праці на облік

6. При виникненні суперечок щодо правильності визначення категорії вгодованості забійних тварин великої рогатої худоби питання вирішують:

- 1). Шляхом проведення їх зважування;
- 2). Шляхом проведення їх контрольного забою;
- 3). Шляхом взяття промірів.

7. Корови-матері нових поколінь ремонтних бугайців повинні мати такі технологічні якості молочної залози:

Індекс вим'я		Швидкість молоковіддачі		Прикріплення		Форма вим'я	
1	40%	A	1,0	I	відвисле	а	ванноподібне
2	42%	Б	1,5	II	щільно	б	чашоподібне
3	не менше 43%	В	1,8	III	не досить щільно	в	примітивне

8. Посилення життєздатності, підвищення міцності, витривалості і продуктивності потомства, отриманого в результаті схрещування споріднених, вирощених в різних умовах особин, одержало назву:

1). Інбридинг; 2). Гетерозис екологічний; 3). Гетерозис генетичний.

9. На підприємствах з потоково-цеховою системою виробництва молока при визначенні кількості скотомісць в окремих цехах варто приймати такі коефіцієнти:

Цех		Коефіцієнт	
1.	Сухостійних корів	A	0,12
2.	Цех отелення	Б	0,25
3.	Цех роздоювання і осіменіння	В	0,50
4.	Цех для виробництва молока		

10. Жомовий тип відгодівлі молодняку великої рогатої худоби передбачає долю жому в раціонах, за поживністю:

1). 10-15%; 2). 20-25%; 3). 30-40%; 4). 50-60%; 5). 70-80%.

Атестація 4. Тест 12

1. Основними показниками молочної продуктивності корів при бонітуванні є такі:

- 1). Надій за лактацію
- 2). Молочний жир за лактацію
- 3). Молочний білок за перші 305 днів, або скорочену лактацію
- 4). Сумарна кількість молочного жиру та молочний білок за перші 305 днів, або скорочену лактацію
- 5). Надій за перші 305 днів лактації.

2. Віковий період найбільшого нарощування м'язової тканини у великої рогатої худоби є таким:

- 1). До 6 міс.;
- 2). До 12 міс.;
- 3). З 12 до 18 міс.

3. Після бонітування корів за їх продуктивністю розподіляють в групи:

- 1). Селекційне ядро;
- 2). Виробнича група;
- 3). Корови, що підлягають вибракуванню або ви ранжируванню;
- 4). Ялові корови.

4. Згідно діючої інструкції молодняк м'ясних порід оцінюють за шкалою:

- 1). 100-бальною;
- 2). 10-бальною;
- 3). 5-бальною.

5. На розвиток світового молочного скотарства найбільший вплив мала така порода:

- 1). Симентальська;   2). Голландська чорно-ряба;   3). Айрширська;
4). Кіанська;   5). Герефордська.

6. Основними перевагами промислової технології виробництва молока перед традиційною є:

- 1). Збільшення витрат праці;
2). Зростання продуктивності праці;
3). Підвищення відтворних якостей худоби і продуктивності;
4). Ефективне використання приміщень і обладнання;
5). Зниження витрат кормів.

7. Відбиток клейма на туші великої рогатої худоби означає:

- 1). Вік;   2). Стать;   3). Вгодованість;   4). Ветсаногляд;   5). Вид м'яса.

8. Екстер'єр м'ясної худоби оцінюють у такі терміни:

Групи тварин		Вікові терміни	
1.	Бугаїв	А	У віці 3-х; 5-ти років відповідно до шкали
2.	Корів	Б	Один раз на рік до 5 річного віку відповідно до шкали
3.	Бугайців	В	При призначенні до спарювання з вказівкою віку
4.	Телиць	Г	Після закінчення періоду контролю з вказівкою віку
5.	Бугайців, що знаходяться на контролі		

9. Основним тактом роботи промислової молочної ферми є:

- 1). Тривалість перебування корів в цеху виробництва молока;
2). Тривалість перебування корів в родильному відділенні;
3). Кількість народжених телят за добу;
4). Тривалість комплектування родильним відділенням основної технологічної **групи**.

10. Середньо статичний вік використання молочних корів в господарсько-корисних цілях становить:

- 1). 1-2 роки;   2). 3-5 років;   3). 6-10 років;   4). 10-15 років.

Атестація 4. Тест 13

1. Послідовність відкладення жиру в окремих частках тіла при відгодівлі великої рогатої худоби є такою:

- 1). Поміж мускулами;   2). В середині мускулів;
3). Підшкірно;   4). На внутрішніх органах.

2. Коровам молочних та комбінованих порід присвоюють розряд племінної цінності «Екстра», якщо вони:

- 1). Мають дочок класу еліта-рекорд;
- 2). Походять від батьків-поліпшувачів;
- 3). Мають клас еліта-рекорд з довічним надоєм 50000 і більше кг;
- 4). На 50% перевищують стандарт породи по надою.

3. Система ведення племінної роботи з великими масивами худоби в масштабах цілих порід називається:

- 1). Популяційна селекція;
- 2). ТанDEMна селекція;
- 3). Великомасштабна селекція.

4. Згідно діючої інструкції дорослу худобу м'ясних порід оцінюють за шкалою:

- 1). 100-о бальною;
- 2). 10-ти бальною;
- 3). 5-ти бальною.

5. До переліку контрольованих факторів у цеху сухостою відносяться такі:

- 1). Вгодованість;
- 2). Приріст живої маси;
- 3). Збереження тільності;
- 4). Стан молочної залози;
- 5). Надій.

6. Найбільшу питому вагу серед м'ясних порід України в теперішній час займає :

- 1). Українська м'ясна;
- 2). Волинська м'ясна;
- 3). Поліська м'ясна;
- 4). Південна м'ясна.

7. У інтенсивному молочному скотарстві особливостями організації відтворення є наступне:

- 1). Цілорічні отелення;
- 2). Сезонні отелення (лютий, березень);
- 3). Природне парування, інколи штучне осіменіння;
- 4). Штучне осіменіння;
- 5). Осіменіння протягом року;
- 6). Проведення парувальної компанії (травень-червень).

8. У стаді м'ясної худоби у відібрані групи корів залежно від племінної цінності входить така кількість маточного поголів'я:

Відібрані групи		Кількість маточного поголів'я	
1.	Племінне ядро	А	18-20% від загального маточного поголів'я
2.	Селекційна група	Б	50-60% від загального поголів'я корів
3.	Виробнича група	В	Корови, що не включені до племінного ядра

9. Основним ритмом при потоковому ритмічному виробництві молока вважають:

- 1). Кількість виробленого молока та м'яса за місяць;
- 2). Кількість виробленого молока та м'яса за рік;
- 3). Кількість технологічних груп на фермі;
- 4). Кількість корів, яких осіменили за добу;
- 5). Кількість народжених телят за добу.

10. При бонітуванні великої рогатої худоби застосовується такий метод екстер'єрної оцінки:

- 1). Окомірна оцінка;   2). Вимірювання;   3). Розрахування індексів;
4). Побудова графіка-профілю;   5). Фотографування.

Атестація 4. Тест 14

1. У скотарстві зазначені поняття мають таке визначення:

Поняття		Визначення	
1	Тіло тварин	А	Відношення маси туші (кг) до її довжини (см) у відсотках
2	Вирізка	Б	Маса тварини після 24-годинної голодної витримки без вмісту шлунково-кишкового тракту і сечового міхура
3	Жир-сирець	В	Жир сорочковий, навколо нирковий, шлунковий
4	М'якуш	Г	Це здухвиннопоперековий м'яз
5	М'ясність туші	Д	М'ясо без кісток і сухожилок

2. Для обліку жирномолочності корів в племінних заводах замір жиру проводять:

- 1). Раз в декаду;   2). Раз в місяць;   3). Раз в квартал;   4). Раз за лактацію.

3. Ознаки, за якими встановлюють сумарний клас молодняку м'ясних порід є:

- 1). Витрати корму на 1 кг приросту;   2). Індекс м'ясності;
3). Конституція і екстер'єр;   4). Жива маса;   5). Породність;
6). Походження;   7). Пряма довжина тулуба;   8). Обхват грудей.

4. Згідно інструкції з бонітування молочних і комбінованих порід поголів'я великої рогатої худоби бонітують у такі терміни:

Статеві вікові групи		Термін бонітування	
1	Бугаї-плідники	А	Після закінчення чергової лактації
2	Корови	Б	Після закінчення повновікової лактації
3	Корови-первістки з незакінченою лактацією	В	За прогнозом молочної продуктивності
4	Племінні бугайці	Г	З 6-місячного віку
5	Племінні телички	Д	У віці 18 місяців та у 2-5 років на дату народження

5. Для ремонту стада м'ясної худоби використовують молодняк бугайців і теличок, що одержали відповідно від:

Стать		Група тварин	
1.	Бугайці	А	Від корів племінного ядра
2.	Телиці	Б	Від корів селекційної групи

6. Найбільш скоростиглою м'ясною породою у світі вважають:

- 1). Абердин-ангусську; 2). Кіанську; 3). Герефордську;
4). Шароле; 5). Шортгорнську.

7. Оптимальними показниками параметрів утримання у цеху сухостійних корів за наведених способів утримання є такі:

Спосіб утримання		Днів перебування		Температура повітря, °C		Вологість повітря, %	
1.	Прив'язний	А	75-80	І	5	а	30-60
2.	Безприв'язний	Б	80-90	ІІ	10	б	40-75
		В	90-95	ІІІ	15	в	40-85

8. Існує два методи обліку молочної продуктивності корів: щоденний (точний) облік і метод контрольних доїнь. Переваги кожного такі:

Методи		Переваги	
1.	Щоденний	А	Виявляє порушення годівлі та утримання
2.	Контрольний	Б	Використовується при наукових дослідженнях
		В	Зменшуються витрати праці на облік

9. Підбір бугаїв-плідників до маточного стада різної продуктивності треба вести з урахуванням:

- 1). Способів утримання; 2). Рівня продуктивності маток;
3). Породності; 4). Породного районування.

10. До переліку контрольованих факторів у цеху отелення відносяться такі:

- 1). Перебіг отелення; 2). Стан молочної залози; 3). Приріст живої маси.

Атестація 4. Тест 15

1. Для виробництва яловичини використовують тварин, які можуть інтенсивно рости без зайвого відкладення жиру. Витрати корму на 1 кг приросту в кормових одиницях від народження до року повинні складати:

- 1). 3,0-3,5; 2). 6,0-6,5; 3). 8,0-8,5; 4). 9,0-9,5; 5). 10,0-10,5.

2. Визначення швидкості молоковиділення у первісток проводять на таких місяцях лактації:

- 1). 1-2; 2). 2-3; 3). 3-4; 4). 4-5; 5). 5-6.

3. Зміна племінної цінності, що виникла в результаті переміщення тварин з одних умов середовища в інше за одиницю часу називають:

- 1). Екологічним гетерозисом; 2). Генетичним трендом; 3). Інбредною депресією.

4. Ремонтних бугайців молочних порід ставлять на перевірку та оцінку з такого місячного віку:

- 1). 4-6 міс.; 2). 6-8 міс.; 3). 10-12 міс.; 4). 12-15 міс.; 5). 15-18 міс.

5. При відповідних типах годівлі худоби, частка основного корму в структурі раціону становить:

<i>Тип годівлі</i>		<i>Структура раціону</i>	
1.	Відгодівля на хлібній бразі	А	40%
2.	Відгодівля на жомі	Б	50-60%
3.	Відгодівля на зелених кормах	В	55-60%
4.	Силосно-концентратний	Г	75-80%
5.	Сінажно-концентратний	Д	80-85%

6. На розвиток світового молочного скотарства найбільший вплив мала така порода:

- 1). Симентальська;   2). Голландська чорно-ряба;   3). Айрширська;
4). Кіанська;   5). Герефордська.

7. Зазначені породи мають таку масть:

<i>Порода</i>		<i>Масть</i>	
1.	Кіанська	А	Біла та світло сіра
2.	Абердин-ангуська	Б	Чорна
3.	Шаролецька	В	Кремово-біла без плям
4.	Лімузинська	Г	Яскраво-червона, більш світла внизу живота

8. Сумарний клас м'ясних корів встановлюють за такими ознаками:

- 1). Жива маса;   2). Коса довжина тулуба;   3). Індекс м'ясності;
4). Конституція і екстер'єр;   5). Витрати корму на 1 кг приросту;
6). Молочність;   7). Породність;   8). Довговічність;
9). Походження;   10). Відтворна здатність.

9. Зазначені терміни генетичних параметрів добору в скотарстві мають таке визначення:

<i>Термін</i>		<i>Визначення</i>	
1.	Спадковість	А	Тенденція повернення ознак до середніх
2.	Повторюваність	Б	Здатність тварин стійко передавати свої якості потомству
3.	Кореляція між ознаками	В	Форма реалізації в потомстві одного покоління генетичної інформації батьків у різному віці чи при зміні умов середовища
4.	Регресія	Г	Установлює взаємозалежність ознак
5.	Препотентність	Д	Частина загальної фенотипової мінливості, обумовленої генетичними відмінностями

5. Форми контролю знань

Контроль знань студентів з дисципліни,
в т.ч. по самостійній роботі здійснюється шляхом усного опитування, тестування
та у формі співбесіди (колоквіум) під час захисту атестації.

Таблиця 3

Структура курсу для навчальної дисципліни ТВМіЯ

Поточний контроль знань 70 б	№ залікового кредиту	№ атестації	Назва атестації	Вид навчальної дисципліни	Загальна кількість заходів/ годин	Кількість балів за всі види діяльності	
						max	min
	Заліковий кредит 140 год./3,9 кр.	А1 78 год./2.16 кр.	Біологія продуктивності молочної худоби	Лекції	4/8	2,5	1,5
				Лабораторні	7/14	14,0	8,4
				СРС	1	2,5	1,5
				Контрольні заходи	1	6,0	3,6
				Захист частини	1	10,0	6,0
				Всього	21/42	35,0	21,0
		А 2 62 год./1,72 кр.	Технологія відтворення стада, молочна та м'ясна продуктивність великої рогатої худоби	Лекції	4/8	2,5	1,5
				Лабораторні	7/14	14	8,4
				СРС	1	2,5	1,5
				Контрольні заходи	1	6,0	3,6
				Захист частини	1	10,0	6,0
				Всього	22/44	35,0	21,0
	Заліковий кредит 130 год./3.6 кр.	А 3 60 год.1,67 кр.	Утримання та годівля корів, технологія вирощування ремонтних телиць	Лекції	6/12	3,0	1,8
				Лабораторні	9/18	12,0	7,2
				СРС	1	3,0	1,8
				Контрольні заходи	1	7,0	4,2
				Захист частини	1	10,0	6,0
				Всього	24/48	35,0	21,0
		А 4 70 год./1,94 кр.	Технології виробництва молока і яловичини. селекційно-племінна робота у скотарстві	Лекції	6/12	3,0	1,8
				Лабораторні	9/18	12,0	7,2
				СРС	1	3,0	1,8
				Контрольні заходи	1	7,0	4,2
				Захист частини	1	10,0	6,0
				Всього	24/48	35,0	21,0
				Підсумковий контроль			
				Поточний контроль		70	
				Здача заліку		30	
				Захист курсового проєкту		30	
				Здача іспиту		30	

За результатами поточного і підсумкового контролю успішності студента з дисципліни підраховується загальна сума балів і відповідно до неї виставляється оцінка.

Таблиця 4

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
66-74	D	задовільно	
60-65	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Студентам, які виконали всі види робіт і набрали не менше 60 балів в заліково-екзаменаційну відомість виставляється “зараховано”. Студенти, які виконали всі види робіт, але набрали від 35 до 59 балів, можуть отримати залік в період сесії на загальних підставах шляхом контрольного опитування та тестування.

Студентам, які не виконали навчальний план з дисципліни при відсутності поважних причин і набрали менше 35 балів, в заліково-екзаменаційну відомість проставляється “не зараховано”. Перездача заліку проводиться за направленням деканату і з відпрацюванням пропущених занять та захистом атестації.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Білай Д.В. Загальне тваринництво та технології виробництва продукції тваринництва з основами стандартизації: підручник / Д. В. Білай. – Київ: Кондор, 2008. – 342 с.
2. Підпала Т.В. Скотарство і технологія виробництва молока та яловичини: навч. посіб. / Т. В. Підпала. – Миколаїв: ВВ МДАУ, 2008. – 369 с.
3. Рубан Ю.Д. Скотарство і технологія виробництва молока та яловичини: підруч. для студ. вуз. / Ю.Д.Рубан. – 2-е вид., перероб. і доп. . – Харків: Еспада, 2005. – 577 с.
4. Рубан Ю. Д. Технологія виробництва молока і яловичини: підручник / Ю. Д. Рубан, С. Ю. Рубан. – Вид. 3-є, перероб. й доп.. – Харків: Еспада, 2011. – 792 с.
5. Скотарство і технологія виробництва молока та яловичини : підруч. для викл. і студ. вуз. / В.І. Костенко, Й.З. Сірацький, М.І. Шевченко [та ін.]. – Київ: Урожай, 1995. – 472 с.
6. Скотарство і технологія виробництва та переробки молока та яловичини. Практикум : [навч. посіб.] / В.І. Костенко, Н.В. Бабійчук, М. П Хоменко, М.Н. Нечіхман ; ред. В.І. Костенко. – Київ: УМЦ, 1998. – 366 с.
7. Технологія виробництва молока і яловичини : підручник / В. І. Костенко, Й. З. Сірацький, Ю. Д. Рубан [та ін.] ; за ред. В. І. Костенка. – Київ: Аграр. освіта, 2010. – 530 с.
8. Технологія виробництва продукції тваринництва : підручник / О. Т. Бусенко, В. Є. Скоцик, М. І. Маценко [та ін.] ; за ред. О. Т. Бусенка. – Київ: Агроосвіта, 2013. – 4950 с.

Допоміжна література

1. Аграрна наука та харчові технології : зб. наук. пр.. Вип. 1(90) / [редкол: Г. М. Калетнік (гол. ред.) та ін.]; М-во аграр. політики та продовольства України, ВНАУ, Акад. с.-г. наук Грузії. – Вінниця: ВНАУ, 2015. – 233 с.
2. Аграрна наука та харчові технології : зб. наук. пр.. Вип. 1(91) / [редкол.: Г. М. Калетнік (гол. ред.) та ін.] ; ВНАУ, Акад. с.-г. наук Грузії. – Вінниця: РВВ ВНАУ, 2016. – 286 с.
3. Аграрна наука та харчові технології : зб. наук. пр.. Вип. 2 (92) / [редкол.: Г. М. Калетнік (гол. ред.) та ін.]; ВНАУ, Акад. с.-г. наук Грузії. – Вінниця: РВВ ВНАУ, 2016. – 236 с.
4. Аз-Буки-Веді тваринника : навч. посіб. / В. А. Бурлака, Л. П. Горальський, Д. А. Засєкін [та ін.] ; за ред. В. А. Бурлаки. – 2-ге вид.. – Житомир: Полісся, 2010. – 483 с.
5. Басовський М.З. Вирощування, оцінка і використання плідників / М. З. Басовський, І. А. Рудик, В. П. Буркат. – Київ: Урожай, 1992. – 216 с.
6. Биковська, Н.З. Сучасна енциклопедія тваринництва: 1200 порад фахівців / Н.З. Биковська. – Донецьк: БАО, 2004. – 352 с.
7. Вертійчук А.І. Технологія виробництва продукції тваринництва: підруч. для студ. вуз. / А.І. Вертійчук, М.І. Маценко. – Київ: Урожай, 1995. – 370 с.

8. Виробництво молока на малій фермі : практ. посіб. / А.Т. Цвігун, М.Г. Повозніков, С.М. Блюсюк [та ін]; ред. А.Т. Цвігун, В.Б. Кирилюк. – 2–е вид., перероб. і доп.. – Кам'янець–Подільський, 2008. – 256 с.
9. Виробництво м'яса та м'ясних продуктів : бібліогр. покажч. / упоряд. О. А. Шевчук, ред. Н. Г. Дудкевич, В. С. Гадомський, відп. за вип. Н. С. Головка; М–во аграр. політики України, Бібліотека. – Вінниця: ВДАУ, 2008. – 21 с.
10. Виробництво основних продуктів тваринництва і чисельність поголів'я худоби та птиці в господарствах області за 2007 рік (уточнені дані) : стат. бюлетень / Гол. упр. статистики у Вінниц. обл. – Вінниця, 2008. – 119 с.
11. Власенко В. В. Технологія виробництва і переробка молока та молочних продуктів: навч. посіб. для студ. вуз. III–IV рівнів акредит. / В. В. Власенко, М. І. Машкін, П. П. Бігун ; за ред. В. В. Власенка. – Вінниця: Гіпаніс, 2000. – 308 с.
12. Господарська оцінка молочних корів / Й.З. Сірацький, Я.Н. Данилків, А.А. Пахолок [та ін.]. – Київ: Урожай, 1992. – 190 с.
12. Деталізовані норми годівлі сільськогосподарських тварин : довідник / М. Т. Ноздрін, М. М. Карпусь, В. Ф. Караващенко [та ін.] ; за ред. М. Г. Ноздріна. – Київ: Урожай, 1991. – 344 с.
13. Довідник з технології та менеджменту в тваринництві : навч. посіб. / Д. І. Барановський, В. І. Герасимов, В. О. Головка, М. М. Іванченко ; за ред. Ю.Д. Рубана. – Харків: Еспада, 2002. – 572 с.
14. Доротюк Е. М. М'ясне скотарство – джерело високоякісної яловичини і важкої шкіряної сировини: посібник / Е. М. Доротюк. – Харків: Тираж–51, 2006. – 320 с
15. Зубець М. В. Довідник по м'ясному скотарству / М. В. Зубець, О. Г. Тимченко, В. С. Козир; за ред. Г. Г. Руденка. – Київ: Урожай, 1994. – 204 с
16. Іваненко Ф.В. Системи технологій у тваринництві: навч.-метод. посіб. для самостійного вивч. дисц. / Ф.В.Іваненко; М-во освіти і науки України, КНЕУ. – Київ: КНЕУ, 2001. – 186 с.
17. Іванченко М.М. Годівля та утримання високопродуктивних корів / М.М. Іванченко, Ю.Д. Рубан. – Київ: Урожай, 1991. – 80 с.
18. Інструкція з бонітування великої рогатої худоби молочних і молочно–м'ясних порід : інструкція з ведення племінного обліку в молочному скотарстві / А.М. Литовченко, Д.М. Микитюк, О.В. Білоус та ін.; Держ. наук.–вироб. концерн "Селекція". – Київ: ППНВ, 2004. – 76 с.
19. Інтенсивні методи використання молочного стада / В. І. Костенко. – Київ: Урожай, 1990. – 192 с.
20. Кононенко В.К. Практикум з основ наукових досліджень у тваринництві: навч. посіб. для ВНЗ / В.К. Кононенко, І.І. Ібатуллін, В.С. Патров. – Київ, 2003. – 133 с.
21. Костенко В.І. Довідник по контролю якості молока на фермі / В.І. Костенко, А.Я. Маньківський. – Київ: Урожай, 1992. – 136 с.
22. Машкін М. І. Молоко і молочні продукти: навч. посіб. / М.І.Машкін. – Київ: Урожай, 1996. – 332 с.
23. Машкін М.І. Технологія виробництва молока і молочних продуктів: підруч. для студ. вузів / М.І. Машкін, Н.М. Париш. – Київ: Вища школа, 2006. – 351 с.
24. Методичні вказівки з організації спеціально–технологічної практики ОКР "Магістр" : спец. 8.130201 "Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва": кваліфікація фахівця 2213.2 "Технолог–дослідник з виробництва та

переробки продукції тваринництва / [уклад.: Л. В. Польовий, В. В. Власенко, В. М. Костенко та ін.] ; М–во аграр. політики України, ВДАУ, Ф-т ТВіППТ. – Вінниця: ВЦ ВДАУ, 2008. – 21, [1] с.

25. Молочно-м'ясне скотарство : респ. міжвід. темат. наук. зб. Вип. 78 / ред. А.О. Омеляненко, В.В. Міресь, В.Б. Близниченко, В.Ю. Вудмаска. – Київ: Урожай, 1991. – 65 с.

26. Молочно-м'ясне скотарство : респ. міжвід.. темат. наук. зб.. Вип. 79 / [Д.Т. Вінничук, Є.М. Доротюк, М.В. Зубець ; відп. ред. А.О. Омеляненко] ; Держ. агропром. комітет УРСР. – Київ: Урожай, 1991. – 56 с.

27. Молочно-м'ясне скотарство : респ. міжвід. темат. наук. зб.. Вип. 80 / [відп. ред. А. О. Омеляненко]. – Київ: Урожай, 1992. – 54, [2] с.

28. Молочно-м'ясне скотарство : респ. міжвід. темат. наук. зб.. Вип. 81 / [Д.Т. Вінничук, Є.М. Доротюк, М.В. Зубець ; ред. А.О. Омеляненко]. – Київ: Урожай, 1992. – 61с.

29. Молочне і м'ясне скотарство : міжвід.. темат. наук. зб.. Вип. 86 / [Д.Т. Вінничук, Є.М. Доротюк, М.В. Зубець ; відп. ред. А.О. Омеляненко] ; УААН. – Київ: Урожай, 1995. – 117 с.

30. Молочне і м'ясне скотарство : міжвід. темат. наук. зб.. Вип. 87 / [Д. Т. Вінничук, Є. М. Доротюк, М. В. Зубець ; ред. А. О. Омеляненко] ; УААН. – Київ: Урожай, 1995. – 118 с.

31. Молочно-м'ясне скотарство : міжвід. темат. наук. зб. . Вип. 88 / Ін-т тваринництва. – Київ: Наук. думка, 1998. – 65 с.

32. М'ясне скотарство / за ред. О.Г. Тимченка. – Київ: Урожай, 1991. – 192 с.

33. Наукові основи агропромислового виробництва в зоні Полісся і західному регіоні України / [редкол.: М. В. Зубець (гол. ред.) та ін.] ; НААН України. – Київ: Аграр. наука, 2010. – 943 с.

34. Основи перспективних технологій виробництва продукції тваринництва : навч. посіб. / ред. Г.М. Калетнік, М.Ф. Кулик, В.Ф. Петриченко, В.Д. Хорішка. – Вінниця: Енозіс, 2007. – 583 с.

35. Основи технологій виробництва в галузях народного господарства : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Є.П Желібо, Д.В Анопка, В.М Буслик. – Київ: Кондор, 2005. – 716 с.

36. Основи технологій виробництва продукції тваринництва : практ. посіб. для студ. с.–г. вуз. / М. Ф. Кулик, Т. В. Засуха, В. К. Юрченко [та ін.] ; за ред. М.Ф. Кулика, Т. В. Засухи. – Київ: Сільгоспосвіта, 1994. – 432 с

37. Племінне молочне скотарство Вінницької області / В. О. Пабат, Л. А. Олійник, Д. Т. Вінничук [та ін.] ; за ред. В. О. Пабата. – Київ: Наук. думка, 2003. – 13 с.

38. Пльойзе Р. Виробництво молока: посіб. для практ. діяльн. надання консультацій та навчання / Р. Пльойзе ; Полтав. держ. аграр. акад.. – Полтава: ІнтерГрафіка, 2003. – 146 с.

39. Польова О. Л. Застосування прибутково-енергоощадного коефіцієнта у молочному скотарстві: метод. рек. / О. Л. Польова ; М–во аграр. політики та продовольства України, ВНАУ. – Вінниця: Рогальська І. О., 2013. – 47 с.

40. Польова О. Л. Розвиток інноваційних процесів у галузі скотарства: монографія / О. Л. Польова ; М–во аграр. політики та продовольства України, ВНАУ. – Вінниця: Едельвейс і К, 2014. – 383 с.

41. Польовий Л.В. Технології скотарства в реформованих сільськогосподарських підприємствах Вінницького регіону: посіб. для спец. тварин. галузі та студ. навч. закл. / Л. В. Польовий, О. С. Яремчук. – Вінниця: Книга – Вега, 2002. – 320 с.
42. Посудін Ю.І. Спектроскопія молока: навч. посіб. для студ. вуз. / Ю.І. Посудін, В.І. Костенко. – Київ: Урожай, 1994. – 78 с.
43. Практикум з годівлі сільськогосподарських тварин : навч. посіб. для вищ. навч. закл. / І.І. Ібатуллін, Ю. О. Панасенко, В. К. Кононенко, В. Д. Столюк, [та ін].. – Київ: Вища освіта, 2003. – 432с.
44. Програма розвитку м'ясного скотарства в Україні на період від 2013 до 2020 року / за ред. А. М. Угнівенка ; М–во аграр. політики та продовольства України, Укр. галузева ВНА "М'ясне скотарство", НУБіП України. – Київ: НУБіП України, 2013. – 38 с.
45. Проектування механізованих технологічних процесів тваринницьких підприємств : навч. посіб. для студ. вуз. / І.І. Ревенко, В.Д. Роговий, В.І. Кравчук, В.М. Манько, М.М. Чос ; під ред. І.І. Ревенка. – Київ: Урожай, 1999. – 189,[3] с.
46. Система інтенсивного енерго– та ресурсозберігаючого ведення м'ясного скотарства в Поліссі України на базі волинської м'ясної породи / М. В. Зубець, Г. О. Богданов, В. П. Буркат, В. О. Побат; рец. Ю. Д. Рубан. – Харків: ІП УААН, 2005. – 111 с.
47. Стратегія розвитку м'ясного скотарства в Україні у контексті національної продовольчої безпеки / за ред. М. В. Зубця, І. В. Гузева ; УААН, Ін–т розведення і генетики тварин. – Київ: Аграр. наука, 2005. – 174, [1] с.
48. Тваринництво : поради для фермерів / за ред. М. Г. Лановської. – Київ: Вища школа, 2001. – 167 с
49. Угнівенко А.М. Спеціалізоване м'ясне скотарство: навч. посіб. / А. М. Угнівенко, В. І. Костенко, Ю. І. Чернявський. – Київ: Вища освіта, 2006. – 303 с.
50. Шиян Н. І. Організаційно–економічний механізм формування прибуткового виробництва продукції скотарства: [монографія] / Н. І. Шиян, Н. С. Ляліна ; М–во аграр. політики та продовольства України, ХНАУ ім. Докучаєва. – Харків: КП "Міськдрук", 2011. – 287 с.

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА МОЛОКА І ЯЛОВИЧИНИ

Методичні рекомендації з організації самостійної роботи студентів денної форми навчання із напрямку підготовки 6.090 102 “Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва”

Зав. видавничим відділом
Редактор _____

Підписано до друку . . . , Формат А₄ (210 x 297 мм)
Тираж _____ пр. Зам. № _____. Ум. друк. аркушів

Віддруковано в обчислювальному центрі Вінницького національного аграрного університету.
21008, м. Вінниця, вул. Сонячна, 3

